

Verksamhetsberättelse eSam 2019 och 2020

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse.....	4
1. Året som gått.....	5
2. Verksamhetens struktur.....	7
2.1 Genomförarrollen – att utveckla gemensamt	7
2.2 Vägledarrollen – att samla kompetenser inom komplexa områden	10
2.3 Pådrivarrollen – att uppmärksamma frågor som hindrar den digitala utvecklingen	12
3. Medlemmar och deras berättelser	15
3.1 Arbetsförmedlingen	15
3.2 Bolagsverket.....	17
3.3 Boverket	20
3.4 Centrala Studiestödsnämnden.....	21
3.5 Domstolsverket	22
3.6 eHälsomyndigheten	23
3.7 Försäkringskassan	24
3.8 Jordbruksverket	27
3.9 Kronofogdemyndigheten.....	28
3.10 Lantmäteriet	29
3.11 Migrationsverket.....	30
3.12 Naturvårdsverket.....	31
3.13 Pensionsmyndigheten.....	32
3.14 Polismyndigheten	35
3.15 Riksarkivet.....	35
3.16 Sida	37
3.17 Skatteverket.....	38
3.18 Skolverket.....	40
3.19 SKR – Sveriges Kommuner och Regioner.....	41
3.20 Statens Servicecenter	43
3.21 Statistiska centralbyrån	44
3.22 Tillväxtverket	45
3.23 Trafikverket.....	47
3.24 Transportstyrelsen.....	49
3.25 Tullverket	52

Verksamhetsberättelse

Inriktningen för eSam är att förbättra förutsättningarna för samhällets digitalisering. Under året har programmet fortsatt sitt arbete att bidra till utveckling av gemensamma digitala lösningar för privatpersoner och företag. eSam har också arbetat för att stärka medlemmarnas möjligheter att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Under året har eSam vuxit med ytterligare fyra medlemmar. Kriminalvården, Statistiska centralbyrån (SCB), Statens tjänstepensionsverk (SPV) och Universitets- och högskolerådet (UHR) deltar nu vilket gör att eSam har 28 medlemmar. Medlemmarnas egna berättelser om deras arbete med samverkan inom eSam finns redovisade i kapitel 3.

Verksamhetsberättelsen syftar till att sammanställa det arbete som genomförts under verksamhetsåret vilket sträcker sig från 1 juli 2019 till 30 juni 2020.

1. Året som gått

Samverkan och digitalisering står fortsatt högt upp på dagordningen hos offentlig sektor, och har om möjligt blivit ännu viktigare i kölvattnet av corona-pandemin. Digitala lösningar har i vissa situationer varit avgörande, och vi har sett stora nyttor i att samverka kring lösningar. Det är därför glädjande att eSam under verksamhetsåret har utökats med fyra nya medlemmar, i programmet ingår numera 28 organisationer. Vi välkomnar Kriminalvården, Statistiska Centralbyrån (SCB), Universitets- och högskolerådet (UHR) samt Statens tjänstepensionsverk (SPV) till eSam. DIGG är adjungerade, och under 2020 har även MSB deltagit som adjungerad medlem i samordningsgruppen.

Under året har det varit stort fokus på att nå ännu längre i det gemensamma utvecklingsarbetet. Den nyligen etablerade genomförarrollen har utvecklats, och det har varit viktigt att hitta formerna för att arbeta tillsammans mot en målbild med ett gemensamt ekosystem. eSam har haft en nära dialog och samverkan med DIGG inom området eftersom arbetet angränsar till DIGGs ansvar och arbete med gemensam infrastruktur.

Samtidigt har arbete inom utvecklingsinitiativen pågått och eSams medlemmar har löpande kunnat få insikter samt engagera sig i arbetet. Det har varit utmanande att jobba praktiskt med frågorna kopplat till utvecklingsarbetet, samtidigt som strukturer, modeller och metoder har fått utvecklas längs vägen. Medlemmarnas stora engagemang har varit den stora framgångsfaktorn.

Parallellt har vi arbetat med stödjande strukturer, vägledning och analyser. Ramverket för digital samverkan lämnades över till DIGG för förvaltning och vidareutveckling. Dessutom är en gemensam förmågekarta framtagen och vi har jobbat med strukturer och former för innovation. Dessa arbeten kommer att vara bra stöd för utvecklingsarbetet framöver.

Inom det pådrivande arbetet har insikterna och utmaningarna runt molntjänster varit överskuggande, något som bl.a. har kommit till uttryck i den uppdaterade vägledningen om outsourcing. Kommunikationen och dialogen, såväl internt inom eSam som externt har bitvis varit intensiv, och det fortsatta arbetet kopplat till möjligheterna att använda molntjänster har involverat många. Samtidigt har de gemensamma analyserna och diskussionerna lyfts fram som väldigt positiva och välbehövliga. Det är ett komplext och svårt område, med stora möjligheter men också stora utmaningar.

Våren präglades dock mycket av pandemin, vilken gett stor påverkan i eSams medlemsorganisationer. Digitaliseringen har på kort tid tagit stora steg framåt, och samverkan har lyfts fram som en stor möjliggörare. I pandemins kölvatten har nya prioriteringar och behov framkommit, vilket har påverkat verksamhetsårets slut. Inte minst har säkerhetsfrågorna fått ännu mer fokus, då risker fått vägas mot akuta problem och behov av lösningar. Vi har under verksamhetsåret tittat på flera säkerhetsrelaterade frågor och det är uppenbart ett område som gynnas starkt av samverkan och gemensamma bedömningar.

2. Verksamhetens struktur

eSams arbete bedrivs genom de tre rollerna genomföraren, vägledaren och pådrivaren. Verksamhetens syfte är att underlätta för medlemmarna att utveckla gemensamma digitala lösningar för privatpersoner och företag, samt gemensamma lösningar för medlemmarnas digitala transformation och effektiviseringar.

Arbetet utgår från delaktigheten från medlemmarna, med stöd från eSams kansli. Pensionsmyndigheten är värd för kansliet vilket består av sex personer. Vi har fyra sakområdesgrupper (arkitektur, juridik, kommunikation och säkerhet), samt två expertgrupper (juridik och säkerhet). Därutöver finns utvecklingsforum med ett utskott, samt samordningsgruppen som är övergripande. Beslutande är eSams styrgrupp.

Under året har vi prioriterat att arbeta med frågor och stöd kopplat till utvecklingsinitiativen, samt molnfrågan. Det har konkret inneburit att vi har vidareutvecklat formerna för gemensamt utvecklingsarbete, samt kraftsamlat runt utvecklingsinitiativen. Vi har också breddat de kompetenser som arbetar med molnfrågan, och därigenom fått större helhetsbild i arbetet. Expertgrupperna i juridik och säkerhet har lagt ned mycket tid på molnfrågan, vilket har lett till att visst annat arbete nedprioriterats.

Bedömningen är att de inriktningar och prioriteringar som styr verksamhetsplanen har följts och att resultat och leveranser uppfyller de mål som ställdes upp för året.

2.1 Genomförarrollen – att utveckla gemensamt

Årets utvecklingsplan blev beslutad i oktober och efter det bildades utvecklingsforums utskott. Utskottet följer och stöttar ingående initiativ samt har under året vidareutvecklat gemensamma arbetsformer. Till sin hjälp har utskottet en beredningsgrupp som tar fram material. Man har även påbörjat arbete kring målbild och ekosystemstanken. Det har

skett delvis med stöd av externa konsulter men arbetet behöver tas vidare och beskrivas mer kommunikativt tillsammans med förväntade nyttor i praktiska exempel.

Med anledning av pandemin blev vårens konferens för hela utvecklingsforum inställd, vilket har medfört att följande uppdrag från styrgruppen hanteras kommande verksamhetsår:

- under våren genomlys ekosystemets påverkan på medlemmarnas utveckling och nuvarande styrmodeller
- skapa förståelse för ekosystemets påverkan både internt men även till uppdragsgivare.

I utvecklingsplanen prioriterades livshändelserna **Starta och driva företag** samt **Flytta till och från Sverige**. Under året har även livshändelserna **Ekonomi** samt **Bli sjuk, frisk och ha hälsa** tillkommit. Arbetena inom dessa initiativ redovisas kortfattat nedan.

Det finns flera gemensamma utmaningar i arbetet med initiativen, till exempel frågor kopplade till identifiering, tillgänglighet, tonalitet, varumärke, möjlighet till så kallade egna utrymmen, GDPR och personuppgiftsansvar. På sikt är också alla initiativen beroende av flertalet av de byggblock som utvecklas i regeringsuppdraget att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för informationsutbyte som leds av DIGG. I dagsläget är det i huvudsak till följande byggblock som beroendet är störst:

Indexering/Mina ärenden (för kundhändelser samt för handlingar), API-hantering, Min profil samt Mina ombud och Identitet för privatpersoner utan svensk e-legitimation. Det är viktigt att eSams medlemmar agerar möjliggörare för att snabbare realisera den förvaltningsgemensamma infrastrukturen.

Under året har vi också sett gemensamma behov av att definiera hur arbetet kan skalas upp och breddansluta aktörer till ekosystemet. I privatpersoners livshändelser/situationer är kommuner och regioner viktiga producenter och därför behövs en gemensam kontaktpunkt som kan agera för att motverka att olika sektorer utbyter information på ett icke samordnat sätt.

Inom livshändelsen **Starta och driva företag** ingår myndighetssamarbetet Nya verksamt med Bolagsverket och Tillväxtverket som drivande parter. Under året har denna plattform framstått som särskilt viktig för företagare i samband med pandemin. Fokus för myndigheternas vidareutveckling har bland annat varit hur Nya verksamt kan nyttja information från en annan myndighet som producent, genom att hämta innehåll och data i form av exempelvis status i ärende inskickat av företagaren. Arbetet har inriktats på

ett minskat uppgiftslämnande, genom att sammanfoga flera processer och tillstånds-ärenden i ett flöde och återanvända uppgifter som redan finns angivna av företagaren.

Nya verksamt har också arbetat med API-utveckling inom flera tjänster och man arbetar nu även för ett mer personligt anpassat kundmöte, snabbare leveranser, förutsättningar för fler aktörer att ansluta (myndigheter, kommuner och länsstyrelser).

I samma livshändelse, **Starta och driva företag**, pågår även Naturvårdsverkets arbete med avfallsflöden. Fokus har varit att realisera den digitala lösningen, en första version är färdigställd för lansering under hösten. Den består av e-tjänster och API:er för uppgiftslämnandet från företag, förvaltning och teknisk support samt en exportfunktion för tillsynsmyndigheternas informationshämtning. Verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter har etablerat pilotgrupper där gemensamma frågor har hanterats. Några centrala verksamhetsutövare har inlett realisering av egna komponenter inför anslutning till centrala komponenter. Testmiljöer har utvecklats och använts under våren.

En annan prioriterad livshändelse i utvecklingsplanen är **Flytta till och från Sverige**. I september startades ett projekt av Migrationsverket (färdledande), Skatteverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och arbetet kom igång i november. Under senhösten genomfördes analys- och specifikationsfas för att ta fram omfattning och lösningsförslag för den tjänst som skulle utvecklas. Parallellt utvecklades samverkansformerna mellan deltagande myndigheter och den konsult som upphandlats för driva och leda genomförandeprojektet. Omfattning och inriktning för projektet beslutades i början av 2020: att utveckla en plattform samt bygga en tjänst i form av en guide med information och tjänster från det offentliga. Därefter startades utvecklingsfasen som nu pågår. Tjänsten är planerad att driftsättas i juni i en begränsad version, en andra och bredare driftsättning planeras i november 2020.

Inom livshändelsen **Ekonomi** har en arbetsgrupp för initiativet finansiell status startat. I den medverkar representanter från Kronofogden, Skatteverket, CSN, Transportstyrelsen, SKR, Lantmäteriet, Migrationsverket och Bolagsverket. Initiativet syftar till att skapa förutsättningar för effektivisering och automation genom att nödvändig information tillgängliggörs mellan olika organisationer. Detta underlättar även för kund i olika ansökningsförfaranden genom att uppgifter finns förifyllda. Arbetsgruppen har påbörjat arbetet att kartlägga olika organisationers behov av förbättrad digital information rörande finansiell status (privatpersoner). Därefter görs kartläggning av tekniska och legala förutsättningar. Förstudiearbetet kommer att pågå under 2020-2021.

E-Hälsomyndigheten driver arbetet med Nationella läkemedelslistan vilket är ett initiativ inom livshändelsen **Bli sjuk, frisk och ha hälsa**. Initiativet ska säkra en aktuell och

gemensam bild av patienters aktuella läkemedelsbehandlingar. Det bakomliggande kravet är en ny lagstiftning som enligt tidsplan ska vara klart 1 juni, men p.g.a. pandemin och det omfattande arbetet som regionerna måste lägga ned i den hanteringen, har arbetet fått pausas. Även detta arbete berör flera byggblock och förutsätter bred samverkan.

2.2 Vägledarrollen – att samla kompetenser inom komplexa områden

Inom ramen för eSams vägledande roll samlar vi kompetenser som är viktiga för att underlätta och påskynda en digital transformation. Gemensamt har vi tagit fram vägledning, granskat frågor och tagit fram råd, rekommendationer och stöd.

Under året har vi vidareutvecklat flera arbeten som pågått sen tidigare. Bland annat **ramverket för digital samverkan**, som reviderats under året och sen överlämnades för förvaltning och fortsatt arbete till DIGG. Ramverket togs fram av eSam i bred samverkan med även representation från regional och kommunal verksamhet. Ramverket utgår från European Interoperability Framework (EIF), och med start 2018 har ramverket införts hos medlemmar. eSam ska fortsätta införa ramverket utifrån framkomna slutsatser men DIGG är fortsatt ansvarig för löpande revideringar, kommunikation runt ramverket m.m.

eSam har också reviderat **översiktskartan** som är framtagen genom brett engagemang under flera år. Översiktskartan har varit ett underlag för att identifiera områden där det finns behov av gemensamma insatser samt gett förutsättningar för att medlemmarna själva kan samverka med varandra genom att synliggöra planerade och pågående initiativ. Hanteringen av översiktskartan har på så sett varit en reaktiv hantering. Då eSams gemensamma utvecklingsarbetet har blivit mer framåtsyftande, saknas en mer proaktiv hantering av de förmågor som behövs för att genomföra utvecklingsarbetet, och därför har översiktskartan setts över.

Mot den bakgrunden har medlemmarna tagit fram en **gemensam förmågekarta** och bidragit till att definiera de förmågor som eSam och medlemmarna behöver för att genomföra uppdraget på tre till fem års sikt. Förmågorna har relaterats till eSams roller som genomförare, vägledare och pådrivare. Som underlag för kommande verksamhetsplan har ett antal förmågor prioriterats av utvecklingsforum inom genomförarrollen med ett antal konkreta aktiviteter som behöver genomföras för att stärka förmågorna till gemensam utveckling. Ett vidare arbete är planerat med förmågekartan för att denna ska bli ett konkret verktyg för ledning och samordning.

Den interna dialogen och spridningen av information är central för eSams verksamhet. Kanaler för kommunikation, former för arbetet och möjligheter till erfarenhetsutbyte för samverkan behöver löpande förbättras. Under våren har vi **uppdaterat eSams grafiska profil** för att uppfylla kraven enligt webbtillgänglighetsdirektivet. Även utvecklingsarbete med webbplatsen **esamverka.se** pågår. Den anpassas efter webbtillgänglighetsdirektivet och får ett nytt utseende, delvis som följd av den nya grafiska profilen men också för bättre kommunikation och tillgänglighet för besökare samt ett förenklat redaktionellt arbete. En intranätsdel planeras till webbplatsen, för att via inlogg, ge medlemmarna tillgång till samarbetsytor och möjligheter att dela dokument.

Inom **arkitekturarbetet** har sakområdesgruppen etablerat ett arbetssätt för att löpande fånga aktuella frågor från medlemmarna och starta mindre arbetsgrupper kring dessa frågor för erfarenhetsutbyten, samt identifiera om det finns anledning för gemensamma insatser. Arbetsgruppernas arbete följs av sakområdesgruppen genom månadsvis statusrapportering. Man har även etablerat former tillsammans med DIGG för hur DIGG kan ta upp frågor för erfarenhetsutbyte i relation till gruppens arbete samt hur eSams sakområdesgrupp för arkitektur kan stödja i det förvaltningsgemensamma arbetet.

Vi har under året också arbetat med flera vägledningar. Vägledningarna är generellt uppskattade och används av medlemmarna, men även utanför medlemskretsen. Vi har uppfattat ett behov av att tillgängliggöra innehållet bättre, och har under året därför testat att vid ett tillfälle bjuda in relevant målgrupp till ett större informationsmöte. Mötet uppskattades och över 100 personer deltog. Vi behöver nu utveckla de digitala formerna för den typen av möten framöver.

Under året har **vägledningen om Outsourcing 2.0 – En vägledning om sekretess och dataskydd** uppdaterats, bland annat har avsnitt om informationssäkerhet och avtalstyper lagts till, samt uttalandet om röjande satts i en tydligare kontext.

Vi har även tagit fram en ny **vägledning om olika it-avtal**. I takt med att informations-samhället har vuxit fram har en rik flora av it-avtal utvecklats samtidigt som behovet av it-avtal med externa leverantörer ökar. Även digitaliseringsrättsutredningen konstaterade att myndigheters behov av avtalsstöd för it-avtal har ökat med växande utkontraktering och komplexa it-avtal. Den framtagna vägledningen ger en orientering på området anpassad för offentlig förvaltning och en överblick av it-avtalsområdet. Den juridiska expertgruppen har därefter påbörjat arbete att ta fram konkreta villkor till olika it-avtal.

Inom säkerhetsområdet har vi tittat på möjligheten till harmonisering av säkerhetsarbetet för att underlätta informationsutbytet mellan myndigheter med stöd av **KLASSA**. Expertgruppen i säkerhet bedömde att SKR då inte hade rätt förutsättningar för att

kunna fungera som en tjänsteleverantör. Istället inleddes inom ramen för arbetet med molntjänster ett jobb att ta fram gemensam kravkatalog för säkerhetsåtgärder vid upphandling. Ett referensmaterial finns i dagsläget framtaget, att användas av medlemmarna.

Expertgrupp säkerhet har även samverkat med DIGG i deras regeringsuppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och **datadriven innovation** samt använda **artificiell intelligens (AI)**. I arbetet har fokus för expertgruppen varit att bidra till de säkerhetsrelaterade frågorna avseende AI-utvecklingen.

Vi har också tittat på behovet av en vägledning eller annat dokument som stöd för att **uppfylla säkerhetskraven** som ställs av den fragmenterade lagstiftningen på området. eSam har dock valt att avvakta det arbete som utgått till SAMFI-myndigheterna att bilda ett nationellt centrum för cybersäkerhet. Frågan torde ingå i det arbete, varför eSam inte har gått vidare med behovet.

2.3 Pådrivarrollen – att uppmärksamma frågor som hindrar den digitala utvecklingen

I den pådrivande rollen är eSams uppgift att lyfta frågor som är väsentliga för fortsatt framdrift i medlemmarnas digitala transformation. Det handlar i huvudsak om att tidigt fånga och agera på företeelser och behov som uppstår. Kommunikation, gemensamma budskap och uttalanden är centrala verktyg för arbetet i den pådrivande rollen.

Huvudfokus i det pådrivande arbetet har varit behoven av och diskussionen kring **molntjänster**. eSam har arbetat med frågor inom området flera år, i syfte att klarlägga offentlig sektors möjligheter att använda molntjänster som är legala, säkra och effektiva. Detta arbete har fortsatt och även intensifierats under verksamhetsåret. Det tidigare uttalandet om röjande kompletterades med ett förtydligande under hösten 2019. I samband med det genomfördes också ett flertal externa kommunikationsinsatser. Till detta har även diskussion om Sveriges digitala suveränitet lyfts fram, ett resonemang som, förenklat, pekar på riskerna med att anförtro samhällskritisk verksamhet till en leverantör som lyder under en annan stats jurisdiktion.

En statlig utredning initierades 2019 som ska utreda säker och kostnadseffektiv it-drift för offentlig förvaltning, och eSams medlemmar stödjer utredningens arbete. Men utmaningarna i att använda molntjänster, här och nu, kvarstår och debatten har varit fortsatt livlig samtidigt som behoven av molntjänster ökar.

Under början av 2020 beslutade eSams styrgrupp att tillsätta en arbetsgrupp med bred delaktighet för att fortsätta undersöka möjligheterna att använda molntjänster.

Arbetsgruppen har arbetat med flera områden: gemensam krav-katalog, tekniska lösningar, gemensam analys av relevanta produkter, leverantörsträffar, it-avtal samt möjligheten att ta sig ur avtal som inte uppfyller kraven. Man har bland annat tagit fram en gemensam kravkatalog som kan användas som referensmaterial, allmänna it-avtalsvillkor, en analys av möjligheterna att ha användarkataloger i molntjänster samt en sammanställning av relevanta tekniker och goda exempel av hur dessa kan användas.

Under arbetets gång har vi gått ut med dels planerad kommunikation, dels bemött kritik och frågor utifrån, bland annat i en kommentar tillsammans med Försäkringskassan och i en efterföljande radiointervju.

Hela arbetet med molntjänster har varit omfattande och involverat många. Det finns ett stort behov av dialog och erfarenhetsutbyte, vilket medfört att ”resan har varit en del av målet”: det har upplevts som mycket positivt att få jobba med frågan gemensamt. Vi har även arbetat tvärfunktionellt med många olika kompetenser, inte minst jurister, säkerhetsexperter och kommunikatörer.

Arbetet med molntjänster har dock varit så omfattande att expertgruppen i juridik inte har kunnat prioritera arbete med **registerförfattningar**. Syftet var att under året genomföra en samlad översyn av registerförfattningarna eftersom nuvarande bestämmelser är omoderna och dåligt anpassad till digitala verktyg. Detta arbete har dock inte kunnat genomföras.

För att stärka framdriften av medlemmarnas digitala transformation har eSam också utforskat behoven kring **innovationsarbete**. Under hösten gjordes en inventering bland medlemmarna för behov av gemensamt innovationsarbete. Utifrån den formades ett uppdrag som beslutades av eSams styrgrupp i december 2019. Uppdraget har genomförts under våren och har omfattat erfarenhetsutbyte kring innovationsarbete, definiera framgångsfaktorer, sammanställa råd till medlemmarna om hur man kan stärka sin innovativa förmåga, förtydliga behoven av gemensamt innovationsarbete på längre sikt samt ge förslag till hur eSam och medlemmarna fortsatt bör bedriva ett gemensamt innovationsarbete. Arbetet fortsätter nästa verksamhetsår.

Ett annat viktigt område som eSams medlemmar tidigare har identifierat och som är aktuellt för flera medlemmar är ”**det personliga informationsägarskapet**”. Det är ett område där en tydliggjord och utökad användning skulle ge förutsättningar för offentlig sektor att ta ett viktigt kliv i digitaliseringsarbetet. Under hösten utformades ett koncept för personcentrerad informationshantering som publicerades som rapport i december

2019, konceptet kallas Mina data. Arbetet har fortsatt under våren med att sammanställa en exempelsamling från medlemmarna som berör Mina data. Dialog har bland annat förts med Datainspektionen som återkopplat synpunkter på rapporten. Arbetet är planerat att bedrivas med start under hösten 2020.

3. Medlemmar och deras berättelser

Nedan följer en summering av årets eSam-arbete från varje medlem, med undantag för de som blivit medlemmar under senaste halvåret.

3.1 Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har fortsatt att arbeta aktivt med myndighetssamverkan under det gångna året i många olika forum och former. Arbetsförmedlingen har arbetat aktivt under de senaste åren med att skapa förutsättningarna för AF att kunna ta ett bredare samhällsansvar när det kommer till att digitalisera den offentliga förvaltningen. Många av de utpekade aktiviteterna inom offentlig samverkan hamnar inom produktområdet Informationssamverkan, med det finns även andra internt uppbyggda kanaler för ett brett samarbete mellan myndigheter. Hos Arbetsförmedlingen är det IT avdelningen som håller samman arbetet internt inom myndigheten. De har som uppdrag att säkerställa att myndigheten är representerad och aktiv i relevanta arbetsgrupper inom eSam samt huvudansvarig för att koppla ihop eSams verksamhets och utvecklingsplan med de internt prioriterade aktiviteterna.

Arbetsförmedlingen anser att vi skulle kunna bidra mer i arbetet med att modernisera och effektivisera offentlig förvaltning och myndighetssamverkan i stort givet den utveckling vi nu har gjort. Arbetsförmedlingen har förutsättningar att vara pådrivande och genom konkreta leveranser påvisa Regeringskansli, politik och omvärld hur digital infrastruktur och digitala lösningar kan möjliggöra högre effektivitet och god förvaltning inom offentlig sektor.

Arbetsförmedlingen har haft deltagare i referensgrupperna för juridik, arkitektur, kommunikation samt säkerhet. Utöver det har vi deltagit samordningsgruppen samt haft en representant i det nystartade utvecklingsforum. Alla representanter är utvalda utifrån sin kompetens inom sitt område samt en förmåga att plocka med sig sakfrågor, samt föra hem resultatet av erfarenheter hos andra organisationer. Var och en har ett internt ansvar att för hem dialogen och sprida vägledningar, information och annan viktig kunskap.

Arbetsförmedlingen representanter har i hög utsträckning varit engagerade i sakfrågor och har i många fall varit de som utpekats hjälpt till att driva vissa frågor. Det rör sig bland annat om den nystartade molngrupperingen såväl som att uppdatera och slutföra arbetet med dokument kring kryptering.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Säker digital kommunikation (SDK)

Arbetsförmedlingen har under året varit med och drivit samt finansierat projektet Säker digital kommunikation. Detta är ett projekt som kommer pågått under en längre tid. Arbetsförmedlingen är den myndighet som tagit på sig rollen att vara den myndighet som har ett utpekad ansvar för att säkerställa att projektets leveranser kan användas även inom myndighetsvärlden. Som färdledande myndighet så har vi tagit på oss ansvaret att såväl delge andra myndigheter våra erfarenheter, men även hjälpa dem att sen implementera framtagna lösningar. I början av året så bjöd vi på AF därför in alla eSams myndigheter till oss för att presentera vårt arbete och öppna upp för fortsatt arbete. Detta blev väldigt uppskattat.

API-Hantering

Även inom detta område har Arbetsförmedlingen visat ett stort intresse av att driva såväl gemensam utveckling som låta andra myndigheter få ta del av våra erfarenheter. Vi har vid ett flertal tillfällen bjudit in andra myndigheter till oss för att ta del av vår kompetens och vårt utvecklingsarbete. Vi har även initierat ett utvecklingsarbete tillsammans med Naturvårdsverket där vi ser över möjligheterna för dem använda valda delar av Afs infrastruktur (API-gateway). Detta ser vi som grunden på ett fortsatt utvecklingsarbete där Af även erbjuder likande tjänster till andra myndigheter inom detta område.

Flytta

Arbetsförmedlingen har under året varit med och drivit projektet av Flytta, där vi myndigheter (Skatteverket, Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen) provtrycker konceptet med ”En ingång till det offentliga Sverige”.

Starta, driva företag

Arbetsförmedlingen är en aktiv partner i samarbetet. Vi finns även med inom www.verksam.se utifrån ett mer aktivt ställningstagande och engagemang.

Övriga informationsutbyten

Vi har fortsatt vårt arbete med att utveckla bastjänster till de myndigheter och offentliga aktörer som har ett behov av, och laglig rätt att inhämta information från Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingen bedriver även aktiviteter som de områden som initierats inom EU. Det rör sig bland annat om de olika byggstenar som tas fram på EU nivå där vi tagit med oss det in i SDK projektet som beskrivs ovan. En annan fråga som är aktuell är Single Digital Gateway samt The Once Only Principle, där vi arbetar i nära samarbete med DIGG, som är den utpekade nationella samordnaren.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Under året har vi fortsatt arbetet med att ytterligare positionera myndighetssamverkan som en viktig dimension i det dagliga strategi och utvecklingsarbetet. Vi ser det som viktigt ur ett leveransperspektiv att förankring och förståelse finns så nära utförandet som möjligt. Att de som ansvarar för utvecklingen naturligt ser andra myndigheter och det övriga offentliga Sverige som en partner och källa för kunskap och erfarenhetsutbyte.

Arbetsförmedlingen har arbetat aktivt med att utnyttja möjligheten att få ta del av vad andra myndigheter gjort inom området digitalisering. Där har gett oss både värdefulla insikter inför kommande kravställning och implementering av nya tjänster till våra kunder.

Arbetsförmedlingen är och vill fortsätta vara ledande i Sverige inom AI och användning av datadrivet arbetssätt. Vi tror att det finns stora möjligheter att utveckla vår verksamhet och nå våra verksamhetsmål genom ökad användning av de tekniska möjligheter som en datadriven verksamhetsutveckling innebär. Här ser vi ett behov av att arbeta nära andra myndigheter och beslutsfattare.

Vi har även arbetat närmare några direkt utpekade myndigheter som vi har många beröringspunkter med (Försäkringskassan, CSN, Migrationsverket, Skatteverket). Där finns en tydlig vinst i att låta vår verksamhet arbeta nära och ha direkta bilaterala samarbeten för att kunna förbättra befintliga informationsutbyten som att gemensamt ta fram nya förbättrade verktyg och tjänster för våra kunder och medarbetare.

3.2 Bolagsverket

Bolagsverket har lång erfarenhet av att samverka med andra myndigheter och aktörer för att förenkla för företagare och minska uppgiftslämnandet. Vi ser samverkan som en av de största framgångsfaktorerna för att kunna utveckla bra och funktionella lösningar med helhetsperspektiv. Deltagandet i eSam ger oss bättre förutsättningar att i samverkan med andra utveckla innovativa lösningar som ger nytta och skillnad i samhället. eSam är även ett forum för erfarenhetsutbyte och ger oss möjligheter att ta fram svar och lösningar på gemensamma frågeställningar.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Under verksamhetsåret 2019 – 2020 har Bolagsverket arbetat upp en tydligare intern samverkansstruktur för de medarbetare som ingår i någon av de sakområdesgrupper, forum och arbetsgrupper som drivs av eller inom eSam. Syftet är att förstärka och engagera till ökat utbytet av idéer på Bolagsverket för att tillsammans med eSams

medlemmar kunna förstärka samverkan inom den svenska statsförvaltningen, men även för att ge internt stöd och inspiration till våra medarbetare och kollegor.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Bolagsverket deltar i flera nationella och internationella initiativ och samverkansuppdrag som syftar till att skapa bättre förutsättningar för företagare och medborgare.

Bolagsverkets vision är att vår företagsinformation ska kunna flöda fritt och skapa värde för samhället. Många av aktiviteterna syftar därför till att tillgängliggöra och återanvända den information som finns i Bolagsverkets register.

Bolagsverket har medverkat i följande grupper inom eSam

- Styrgruppen
- Samordningsgruppen
- Utvecklingsforum (inkl. utskottet och beredningsgruppen)
- Sakområdesgrupp Juridik, säkerhet, arkitektur och kommunikation

Under 2019 - 2020 har Bolagsverket, utöver medverkan i ovanstående grupper medverkat i

- I arbetet med Finansiell status för privatpersoner.
- Deltar i arbetet kring Innovationsuppdraget.
- Medverkat vid framtagandet av Förmågekarta
- Deltagit i olika utredningar som gjorts i sakområdesgrupperna
- Bolagsverket har under året genomfört en självskattning i syfte att undersöka hur väl Bolagsverket uppfyller rekommendationerna i svenskt ramverk för digital samverkan. Utifrån självskattningen kommer Bolagsverkets strategiska ledning göra ett arbete med att identifiera prioriterade utvecklingsområden inför verksamhetsplaneringen för 2021, så att de kan få ett ägarskap i organisationen.
- Förmågekartan – Syftet är att den ska vara en gemensam vy som eSam kan använda för att identifiera, planera och prioritera insatser/samverkansinitiativ. Kartan är ett stöd i att efterleva Ramverket för digital samverkan. Bolagsverket har dels bidragit i arbetsgruppen som planerat och håller ihop hela arbetet för att ta fram en första version av kartan. Flera medarbetare har dessutom bidragit på de olika workshops som har genomförts.
- Innovationsarbetet - Bolagsverket har under året deltagit/bevakat ett uppdrag som rör innovation. Uppdraget har skapat möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan medlemmarna inom relevanta områden. Under uppdraget har behov av gemensamt innovationsarbete, innovativa idéer och initiativ fångats upp från medlemmarna som underlag för vilka aktiviteter som bör genomföras inom

eSam samt den organisation och arbetssätt som behövs för att genomföra dem. Det berör områden och aktiviteter där en gemensam hantering skulle ge ett mervärde för medlemmarna.

- Finansiell status för privatpersoner. Arbetet har precis påbörjats och befinner sig i ett inledande skede.
- Referensgrupp avseende ESVs uppdrag om finansiering av gemensamma digitala tjänster

Övriga nationella samverkansuppdrag som Bolagsverket deltagit i

Bolagsverket har under 2019/2020 deltagit i följande nationella samverkansuppdrag:

- Drivande part inom Myndighetssamarbetet starta och driva företag och ansvarig för att driva och utveckla den tekniska plattformen verksamt.se.
- Uppdrag att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen
- Uppdrag att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte
- Färdledande/drivande myndighet för den Sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter om företag.
- Driver regeringsuppdraget för att ta fram en digital tjänst för inlämning av årsredovisningar och samarbetat för att etablera Standardiserad företagsrapportering (Standard business reporting - SBR) tillsammans med Bokföringsnämnden, Finansinspektionen, Myndigheten för digital förvaltning, Statistiska centralbyrån, Skatteverket och Tillväxtverket.
- Leder arbetet med byggblocket Mina ombud samt Testbädd för behörigheter.

Internationella samverkansuppdrag som Bolagsverket deltagit i

Bolagsverket har under 2019/2020 deltagit i flera internationella aktiviteter:

- Deltagit i EU-projektet TOOP (The once only principle) som syftar till att ta fram förslag på en federerad europeisk infrastruktur för digitalt informationsutbyte mellan länder.
- DE4A - Digital Europe for All, en medlemsstyrd pilot i linje med EUs strategisk handlingsplan för e-förvaltning 2016-2020, liknande det TOOP vill förverkliga.
- SDGR (deltar även i eu-samverkan med DIGG)
- Drivit det nordiska samarbetet Nordic Smart Government vars vision är att Förenkla vardagen för små och medelstora nordiska företag och skapa tillväxt genom att använda data, digitalisering och automatisering mer effektivt och innovativt.
- Deltagit i BRIS som handlar om sammankoppling av företagsregister inom EU.

- Deltagit och genomfört utvecklingsinsatser kopplat till den nya Insolvensförordningen.

3.3 Boverket

Boverket är sedan januari 2018 medlem i eSam. Drivkraft för medlemskapet är till stor utsträckning kopplat till erfarenhetsutbyte och lärande från de myndigheter som är större och/eller har haft fokus på digitalisering och tjänster under en längre period.

Boverket finns idag representerade i styrgruppen, samordningsgruppen, utvecklingsforum och sakområdesgrupperna för kommunikation juridik, arkitektur och säkerhet inom eSam.

Boverket möjlighet till engagemang i eSam är begränsat men vi nyttjar det material, till exempel vägledningar och checklistor som finns. Deltar i möten och håller oss uppdaterade efter den förmåga vi har.

Vi ser förutom ovan nyttor att medlemskapet också fortsatt ökar medvetenheten internt kring behovet av myndighetssamverkan samt ger en bra möjlighet till kontaktnätverk vid behov. Inom kommunikationsgruppen har samverkan fortsatt mellan kommunikationscheferna och fortsatt dialog kring nästa generations webbplatser och hur sociala medier används men också erfarenhetsbyte om tillgänglighetsdirektivet.

Boverket har direkt nyttjat information från eSam's framtagna checklista för molntjänster. Denna checklista har använts för vidareutveckling av en rutin inom myndigheten för användandet av molntjänster. Under perioden har flera molntjänster prövats med hjälp av denna nya rutin.

eSams vägledningar sprids via representanter i sakområdesgrupperna till berörda inom Boverket. Den nya vägledning om IT avtal har kommit till nytta när myndigheten förbereder upphandling av nytt IT konsultavtal.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Boverket har under verksamhetsåret inte deltagit i några gemensamma utvecklingsinitiativ.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

eSam@Boverket bildades formellt under 2019 och träffas fortfarande.

I övrigt har Boverket fortsatt att satsa på informationssäkerhetsområdet. Vi har bl.a. drivit ISO certifieringsarbete som mynnat ut i en del säkerhetsprojekt.

3.4 Centrala Studiestödsnämnden

CSN ser deltagandet i eSam som en viktig plattform för att dela erfarenheter, återanvända lösningar och för att gemensamt driva på utvecklingen inom digitaliseringsområdet till nytta för såväl oss själva som samhället i stort. Vår utveckling sker med kundens fokus och genom samverkan och gemensamma prioriteringar med andra kan vi kraftsamla och fokusera på det som ger nytta för medborgarna samtidigt som vi bidrar till ett långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete inom den offentliga sektorn.

CSN har deltagit i flera olika forum inom eSam – styrgrupp, utvecklingsforum, samordningsgrupp samt sakområdesgrupperna inom säkerhet, juridik, arkitektur och kommunikation. Deltagande har inneburit kompetensutveckling samt att vi etablerat värdefulla kontakter med andra myndigheter och på så sätt kunnat ta del av och delat med oss av erfarenheter.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

CSN har under året medverkat i olika utredningar och initiativ, exempelvis molnfrågan, det digitala ramverket, innovation och förmågekartan. Vi har också deltagit i olika arbetsgrupper inom arkitekturområdet samt i arbetet med Finansiell status. Utöver detta har vi löpande medverkat i olika former av dialoger, remisser och samarbeten inom området digitalisering.

Vid sidan av eSam har vi fördjupat arbetet inom samverkan och digitalisering. Vi har bland annat intensifierat arbetet med behovsdriven utveckling utifrån eSams vägledningar och tagit ytterligare steg i innovationsarbetet. Vi deltar i styrgruppen för SSBTEK samt i arbetsgrupper inom ramen för Single Digital Gateway (SDG) Vi är även med i referensgruppen för informationssäkerhet/it-säkerhet och juridik i SDK-projektet. Medlemskapet i eSam har gett oss bättre förutsättningar när det gäller dessa arbeten samt ökat förståelsen om digitala ekosystem och vår digitala resa i övrigt.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Den interna förankringen sker på olika sätt. Vi har bland annat haft en eSamdag med brett deltagande. Cirka 50 personer deltog varav majoriteten var från myndigheten men även representanter från CSNs insynsråd, DIGG, eSams kansli samt Migrationsverket. Fokus för dagen var att öka kunskapen om eSam och hur samverkan och digitalisering kan skapa nytta för vår myndighet, våra kunder och samhället i stort. Vi pratade även om

Svenskt ramverk för Digital samverkan och hur vi kan använda ramverket i vårt utvecklingsarbete.

Den interna eSam-gruppen (ca 15 personer) träffas återkommande för att utbyta information inom digitaliseringsområdet. De flesta av våra avdelningar är representerad i denna grupp. På intranätet finns en egen eSam-sida med samlad information och vägledning. Under året har ett antal artiklar publicerats i syfte att nå en bredare förankring. På intranätet finns också ett grupprum för eSam-frågor som löpande uppdateras med aktuell information. Alla som vill kan ta del av informationen. I övrigt deltar representanter återkommande vid myndighetens ledningsgrupp och andra möten för att informera om eSams arbete och bredda perspektiven. När det gäller remisser och synpunkter blandar vi in de som berörs av ämnet

I CSNs arbete med ramverket för digital samverkan har deltagandet varit brett i både självskattning och diskussionerna om vilka åtgärder som bör prioriteras. Med det breda deltagandet vill vi höja engagemanget och kunskapen i stort samt öka användningen av vägledning och metoder etc. Dessutom vill vi tydliggöra vår interna digitala utveckling samt förmåga att samverka.

3.5 Domstolsverket

Domstolsverket är medlem i eSam sedan 1 januari 2018. För Domstolsverket skapar deltagandet i eSam en mycket bra plattform att dela erfarenheter samt är en möjliggörare att tillsammans åstadkomma ännu bättre, effektivare och mer nyttskapande lösningar för såväl myndighetens interna arbete som dess intressenter.

Domstolsverket deltar idag i eSams styrgrupp, samordningsgrupp samt sakområdesgrupperna för juridik, säkerhet och arkitektur.

Efter två års medlemskap konstaterar vi att vi fått ett bredare kontaktnät med andra myndigheter och tar del av samt delar med oss av erfarenheter samt planerade/pågående initiativ. Vi vill särskilt nämna de vägledning som eSam tagit fram och som vi kan dra stor nytta av.

För att få nytta av vår medverkan i eSam är det viktigt att föra ut kunskapen i organisationen och att skapa förutsättningar för ett gott engagemang i de delar som Domstolsverket är involverat i.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Domstolsverket medverkar i flera myndighetsgemensamma initiativ, delvis inom ramen för eSam men också andra samarbeten. Kan nämna RIF (Rättsväsendets informationsförsörjning) som är samverkan med myndigheter inom rättskedjan. Tillsammans med flera andra medlemmar arbetar också Domstolsverket i regeringsuppdraget Säkert effektivt elektroniskt informationsutbyte, ett uppdrag som kommer leda till stor nytta för både myndigheter och medborgare.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Generaldirektören deltar i styrgruppen och IT-direktören deltar i Samordnings-gruppen samt Utvecklingsforum. Vi har också deltagare i sakområdesgrupperna för arkitektur, säkerhet och juridik. Tillsammans träffas gruppen (deltagare i samordningsgruppen och sakområdesgrupperna) regelbundet framförallt inför samordningsgruppens möten samt inför styrgruppsmöten. Målsättningen är att aktuella frågor och vägledningar mm diskuteras i interna arbetsgrupper och forum för arkitektur, säkerhet och juridik. Informationen sprids framförallt genom deltagarna och på Intranätet.

Under 2019 och 2020 har internt arbete genomförts för att ta fram riktlinjer för arbete med verksamhets- och IT-arkitektur. Detta arbete har sammanfallit bra med införande av ramverket för digital samverkan inom Domstolsverket.

Hösten 2019 genomfördes ett seminarium för att brett nå ut med Ramverket och uppdaterade vägledningar.

Följsamhet till Ramverket har lyfts upp som ett av de strategiska nyckeltalen som följs inom Sveriges Domstolar.

3.6 eHälsomyndigheten

E-Hälsomyndigheten samordnar regeringens satsningar inom e-hälsa och arbetar för att Vision e-hälsa 2025 ska bli verklighet. Genom att använda den samlade kunskapen om digitaliseringens möjligheter bidrar myndigheten till ett bättre informationsutbyte inom hälsa, vård och omsorg. Inom eSam bidrar E-Hälsomyndigheten med sektorspecifik kunskap gällande vård- och omsorgsfrågor och även med teknisk, juridisk och informationssäkerhetsrelaterad kompetens inom digitaliseringsområdet.

E-hälsomyndigheten deltar i nätverken och sakområdesgrupperna inom eSam vilket fungerar som värdefullt erfarenhetsutbyte som främjar myndighetens verksamhet. eSam ger oss möjlighet till samverkan och påverkan i ett större perspektiv som är nödvändig i utvecklingen.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

E-hälsomyndigheten har deltagit i arbetet avseende framtagande av Vägledningen avseende it-avtal och it-konsultavtal genom ett arbete inom den juridiska expertgruppen. Inom expertgruppen har också ett arbete avseende eget utrymme bedrivits där E-hälsomyndigheten deltagit. Inom säkerhet har myndigheten bidragit både i molnfrågan och i frågan om regler, riktlinjer etc.

E-hälsomyndigheten har vidare deltagit i arbetet med framtagande av eSams förmågekarta samt MinaData-koncept. Myndigheten har dessutom lett en fördjupning gällande innebörden av principen återanvändning från Svenskt ramverk för digital samverkan.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

På myndigheten publicerar vi eSams nyhetsbrev på vår digitala arbetsplats/ intranät. Här, liksom vid muntliga informationsmöten, lyfter vi även nya vägledningar och andra nyheter från eSam till våra medarbetare. Juridik-enheten på myndigheten har hållit så kallade ”It-Workshops” där juridik och it diskuteras. Där har eSams vägledningar ofta lyfts fram och refererats till. Som exempel kan nämnas det rättsliga utlåtande avseende användningen av vissa it-relaterade tjänster (med tex amerikansk förbindelse).

I det interna systematiska informationssäkerhetsarbetet är eSams vägledningar en viktig referens, liksom andra myndigheters metodstöd. Dessa ligger till grund för utveckling av vårt eget metodstöd inom myndigheten.

För att sprida information och bereda ärenden med koppling till eSam har myndigheten skapat en intern arbetsgrupp med deltagare från de olika berednings- och sakområdesgrupperna inom eSam. Arbetsgruppen träffas ca en gång per månad.

3.7 Försäkringskassan

Försäkringskassan är enligt vår instruktion en förvaltningsmyndighet för de delar av socialförsäkringen och andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning ska administreras av Försäkringskassan. Verksamheten består huvudsakligen i att besluta och betala ut sådana förmåner och ersättningar som myndigheten ansvarar för.

Försäkringskassans verksamhet ska enligt vårt regleringsbrev vara effektiv och rättssäker samt präglas av en god service och hög tillgänglighet. Socialförsäkringen ska tillämpas med hög kvalitet så att kvinnor och män får rätt ersättning i tid.

För att myndigheten bättre ska kunna fullfölja vårt uppdrag och nå regeringens uttalade mål så har myndigheten beslutat om en strategisk inriktning 2017-2021. I inriktningen finns det tre fokusområden, rättssäkerhet, produktivitet och service. För att uppnå målen inom respektive fokusområde finns tre förutsättningar som måste planeras, genomföras och följas upp på ett sammanhållet sätt. En förutsättning är digitalisering som handlar om att myndigheten ska ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att ge bättre service och få en mer effektiv verksamhet.

I fastslagen inriktning beskrivs vikten av en välfungerande samverkan med andra aktörer. Speciellt inom digitaliseringsområdet finns det stora möjligheter till samverkan och samarbete.

Under det gångna verksamhetsåret har Försäkringskassan försökt bredda deltagandet i olika initiativ och arbeten kopplade till eSam. Detta som ett led i att integrera och dra nytta av vårt medlemskap inom eSam. Ett exempel är seminariet kring innovationsarbeten bland medlemmar där vi hade ett flertal deltagare. Vi ser positivt på möjligheterna att delta på distans via digitala kommunikationsverktyg vilket möjliggör enklare deltagande för fler jämfört med eSam-möten som begränsas av fysiska lokaler.

Internt så har vi arbetat med ramverket för digital samverkan där vi genomfört den årliga självskattningen. Ramverket har även kopplats till Försäkringskassans gemensamma egenskapskrav (GEK) på IT-stöd som hänvisar till ramverket i olika delar. Detta är ett exempel på hur vi arbetar med implementera och integrera ramverket i ordinarie utvecklingsarbete.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Försäkringskassan har medverkat i gemensamma initiativet kring livshändelsen Flytta till och från Sverige och kring utvecklingen av gemensamma tjänsten Flytta var syfte är att skapa gemensam service och tjänster till individer som vill flytta till Sverige för och arbeta här.

Försäkringskassan har ett regeringsuppdrag kring att 2017-2020 erbjuda samordnad och säker statlig it drift (dnr Fi2017/03257/DF). Detta är ett uppdrag som genomförts och genomförs i nära samverkan med andra myndigheter. Samverkan har skett med såväl ”kundmyndigheter” som med externa ”expertmyndigheter”.

Försäkringskassan deltar tillsammans med andra medlemmar i regeringsuppdraget kring att etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur (ska slutrapporteras 31 januari 2021). Vi ser att det finns nära kopplingar till olika initiativ och arbeten som pågår inom eSam.

Försäkringskassan har medverkat i initiativet kring Säker digital kommunikation som syftar till att skapa en tillförlitlig och gemensam kanal som uppfyller lagkrav i hantering av ärenden för alla inblandade parter.

Försäkringskassan utbyter elektronisk information med hälso- och sjukvården i form av i första hand intyg. Under 2020 tar Försäkringskassan och SKR fram en samverkansmodell för styrning och finansiering av denna informationsöverföring.

Medverkan i grupperingar inom eSam samt internt arbete med eSam och annan digitalisering

Inom Försäkringskassan styrs vårt deltagande och arbete med eSam av en intern styrgrupp med representanter från Försäkringskassans ledningsgrupp som leds av generaldirektören. Det mer operativa arbetet kopplat till eSam samordnas i ett internt eSam-Team där Försäkringskassans representanter i olika eSam-grupper möts tillsammans med andra nyckelpersoner kopplade till digitaliseringsarbetet.

Den 27 september genomfördes ett seminarium kring svenska ramverket kring digital samverkan. Det deltog cirka 150+ personer från hela Försäkringskassan på seminariet som bestod av presentation av eSam, ramverket samt en fördjupande session kring tjänstedesign.

Försäkringskassan har under våren 2020 genomfört en uppföljning i form av självskattning kring svenska ramverket för digital samverkan. Självskattningen genomfördes med en bred representation från samtliga avdelningar inom Försäkringskassan. Resultatet låg i linje med föregående års skattning och kommer utgöra underlag för Försäkringskassans fortsatta arbete kring digitalisering och samverkan.

Försäkringskassan har deltagit i följande grupper under verksamhetsåret:

- Sakområdesgrupp inom juridik
- Sakområdesgrupp inom säkerhet
- Sakområdesgrupp inom arkitektur
- Arbetsgrupp Molnfråga
- Kommunikationsgrupp
- Samordningsgrupp
- Beredningsgrupp Utvecklingsforum
- Utvecklingsforum
- Styrgrupp

I övrigt har Försäkringskassan deltagit i arbeten kring innovation, mina data för att nämna några exempel.

3.8 Jordbruksverket

Vi ser den främsta nyttan i att samverka, bilda nätverk samt hämta inspiration från andra myndigheters idéer och initiativ. I första hand har vi därför haft nytta ur ett lärandeperspektiv där vi även deltagit i olika seminarier och workshops. Därutöver har vi i utvecklingsarbetet haft stor hjälp av de olika vägledningarna som ges ut i eSams regi.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

I samverkan med Tillväxtverket och Livsmedelsverket drev tidigare Jordbruksverket, som färdledare, uppdraget att utveckla digitala tjänster i syfte att förenkla information, guidning och service för företag i livsmedelskedjan. Detta uppdrag har nu gått vidare till ett nytt uppdrag gällande implementering av en samtjänst inom området Vattenbruk. Här är Tillväxverket uppdragsledare och Jordbruksverket samt Livsmedelsverket deltagare. Arbetet runt Samtjänsten har dragit igång på bred front. Det har delats upp i två spår, verksamhet och teknik. Jordbruksverket har deltagit i båda spåren och bidragit till utvecklande av lösningsmönster mot den centrala tjänsten.

Jordbruksverket omfattas av förordningen Single Digital Gateway och deltar i det arbete med förordningen som leds av DIGG.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Jordbruksverket har varit medlem i eSam sedan samverkansprogrammets början. Förutom styrgrupp och arbetsgrupp deltar vi med representanter i referensgrupperna för arkitektur, säkerhet och juridik. Vi har också deltagit i nätverket för kommunikationschefer.

Jordbruksverket har under året deltagit vid diverse seminarier och workshops som arrangerats i eSams regi.

I november 2019 arrangerade vi en kurs i rättsliga förutsättningar för digital förvaltning med hjälp av jurister på eSam:s kansli. Till kursen bjöd vi in jurister, arkitekter och verksamhetsutvecklare från andra Jönköpingsbaserade myndigheter (Skogsstyrelsen och Domstolsverket).

Vägledningarna används till stor grad i utvecklingsarbetet och innehållet sprids bl.a. genom verkets fora för arkitektur och juridik.

3.9 Kronofogdemyndigheten

Kronofogden ser eSam som en viktig motor i samverkan mellan myndigheter och bidrar aktivt i den fortsatta utvecklingen genom önskan att delta och driva olika typer av initiativ. Kronofogden deltar idag i styrgruppen, arbetsgruppen samt etablerade expert och referensgrupper som har gett ett värdefullt kontaktnät. Att utvidga kontaktnät, som samverkan ofta innebär, bidrar till en större inblick i andra myndigheter, i statsförvaltningen, vilket i sig skapar förståelse för både det egna och andra myndigheters uppdrag. Att delta i referens- och expertgrupper bidrar till såväl ökad sakkompetens inom området som inspiration kring att utveckla arbetssätt och till att effektivisera. Konkreta exempel är när myndigheterna väljer att dela remissvar med varandra under pågående arbete, ett annat att dela rutiner inom t.ex. säkerhetsområdet, ett tredje att kommunikation kring eSams arbete och olika insatser kan delas mellan myndigheter. Vinsten är givetvis effektivisering men också mervärdet av enhetlighet.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Expertgrupp för arkitektur lanserade under 2018 Svenskt ramverk för digital samverkan till dess medlemmar. För att möjliggöra en intuitiv självskattning hur man ligger till enligt de 13 principer och 41 rekommendationer har Kronofogden i samarbete med Migrationsverket tagit fram ett självskattningsverktyg. Den sätter en standard hur vi mäter oss själva, möjliggör jämförelse mellan varandra, vilket leder till ökat kompetensutbytet. Kronofogden har dessutom varit aktiv i att analysera remisser och kommentera, så som DIGGs rapport om Grunddata, framtida informationsutbyte och OpenSweden.

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Kronofogden deltar i följande grupper:

- Styrgruppen
- Samordningsgruppen
- Sakområdesgrupp juridik
- Sakområdesgrupp arkitektur
- Sakområdesgrupp säkerhet

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Kronofogden har organiserat sitt interna eSam-arbete med en gruppering som leds av myndighetschefen och där deltagare i arbetsgrupp, referens- och expertgrupper deltar. Interna möten inplaneras i förhållande till styr-, arbetsgrupps, referens- och expertgruppsmöten för att dela och sprida information och erfarenheter. Kronofogden genomför självskattning enligt den standard eSam har etablerat. En bred kompetens

inom Kronofogden bestående av arkitektur, säkerhet, utveckling, produktion, juridik och IT bidrar till att självskattningen är korrekt. Arbetet som utförs i respektive grupper bidrar bl.a. till Kronofogdens arkitekturstyrning och vägledningar. eSams principer och rekommendationer med ursprung från EU arbetas in i myndighetens arkitekturprinciper och kommer på så sätt styra den framtida utvecklingen inom digitaliseringen.

3.10 Lantmäteriet

Lantmäteriet har det gångna året haft fortsatt stort fokus på att driva regeringsuppdraget för Digital samhällsbyggnadsprocess vidare. Uppdraget omfattar många olika intressenter som kräver samverkan för att skapa samsyn och förankring. Samarbetet med DIGG och eSam har i detta sammanhang varit en mycket värdefull tillgång.

Vidare har Lantmäteriet under året aktivt deltagit i arbetet inom eSam. Förutom regelbunden medverkan i eSam:s olika grupperingar har till exempel förbättringar av ”Svenskt ramverk för digital samverkan” samt arbete med juridiska vägledningar genomförts. Resultaten av den självskattningen kopplat till ”Svenskt ramverk för digital samverkan” har analyserats och används som en del av Lantmäteriets utvecklingsplanering.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Regeringen har gett Lantmäteriet följande uppdrag som ska genomföras i samverkan med ett flertal andra myndigheter:

- Etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen
- Etablera en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte

Lantmäteriet har i inledningen av 2020 även fått följande uppdrag i arbetet med Digital samhällsbyggnadsprocess:

- Etablera en digital infrastruktur för tillgängliggörande av standardiserade dataset i samhällsbyggnadsprocessen

Lantmäteriet har inom ramen för övrig samverkan med DIGG och eSam deltagit i ett flertal aktiviteter som t.ex. Single Digital Gateway, Finansiell status, API-hantering, Innovation och eSams förmågekarta.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Chefen för Utveckling och IT sitter i samordningsgruppen och har en tät dialog med Generaldirektören som sitter i styrgruppen. Till hjälp finns en intern arbetsgrupp inom

Lantmäteriet. Frågor tas också upp i det interna juristnätverket och i det interna arkitektturnätverket. Lantmäteriets kommunikationschef deltar i e-Sam kommunikation

eSams vägledningar är fortsatt viktiga i arbetet med riktlinjer för samordning av juridiska lösningar samt för digital utveckling, innovation och planering av utvecklingsinitiativ.

3.11 Migrationsverket

Migrationsverket har under verksamhetsåret bidragit i eSams gemensamma utvecklingsarbete genom framförallt vår roll som färdledande myndighet för livshändelsearbetet Flytta till och från Sverige.

Myndigheten deltar också aktivt i eSams arbete inom ramen för olika grupperingar som finns inom eSamverkansprogrammet, samt i olika workshops och seminarier som eSams kansli har anordnat under året. (Exempelvis förmågekarta, innovationsarbetet, arkitektur-målbild)

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Myndigheten är färdledare för livshändelsen Flytta till och från Sverige sedan 2016-17. Under 2019 fortsatte vårt arbete som färdledare och detta mynnade också ut i ett gemensamt utvecklingsinitiativ under 2019. Under hösten 2019 startade vi ett myndighetsgemensamt utvecklingsprojekt som vi fått medfinansierat från asyl, migrations- och integrationsfonden (AMIF) tillsammans med tidigare nämnda myndigheter. Migrationsverket är projektägare och drivande i projektstyrgruppen kopplad till projektet. Projektet pågår från september 2019 till december 2020. Detta gemensamma utvecklingsarbete tar avstamp från individens behov och utgår från individens livshändelseperspektiv. Både projektet och den samordningsgrupp som finns kopplad till arbetet med livshändelsen strävar mot en långsiktig målbild i linje med eSams målbild och vision om ett nationellt digitalt ekosystem.

Migrationsverket bedriver tillsammans med Domstolsverket ett projekt, Pilot för papperslös överlämning av domstolsärenden. Projektets uppdrag är att ta fram en teknisk lösning som effektiviserar överlämningen av överklagade asylbeslut till migrationsdomstolen genom digitalisering. En pilot är nu genomförd och utrullning kommer att ske till alla asylenheter och Migrationsdomstolar. Arbetet pågår även för att fler av Migrationsverkets ärendeslag ska kunna använda sig av den tekniska lösningen.

Migrationsverket har ständiga och pågående utvecklingsaktiviteter tillsammans med ett flertal andra myndigheter och SKR. Under året har vi fått igång informationsutbyte med Pensionsmyndigheten och SSBTEK (SKR). Dessa utvecklingsinsatser ska bidra till

digitala lösningar som utgår från vad vi som myndigheter, privatpersoner och företag behöver och samtidigt skapa förutsättningar för en ökad effektiv och säker informationsförsörjning. Syftet med denna samverkan är för närvarande är främst att minska antalet förfrågningar per telefon och brev.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Migrationsverket samordnar samverkansarbetet inom ramen för eSam genom en intern gruppering bestående av samtliga deltagare i eSams grupperingar där vi delar information och sprider vidare i den egna organisationen. eSamordnaren ansvarar för att tillse att olika underlag, förfrågningar, remisser osv inom ramen för eSam kommer till rätt person/er på myndigheten för åtgärd.

eSamordnaren sprider vidare nyhetsbrev, nya eller uppdaterade vägledningar till berörda avdelningar och sektioner, främst inom Digitaliserings- och utvecklingsavdelningen (DUA). Nyheter har publicerats på intranätet avseende olika gemensamma utvecklingsinsatser och kanske främst gällande projektet Flytta till och från Sverige.

Medlemskapet i eSam har bidragit väldigt mycket till det digitala transformationsarbetet som pågår på myndigheten. Erfarenheter och lärdomar utifrån samverkan är mycket värdefull för myndigheten.

Myndigheten arbetar för närvarande med att tillse att eSams utvecklingsplan och målbild får en tydlig koppling till myndighetens interna utvecklingsplan och aktiviteter i utvecklingsportföljen de kommande åren 2021-2023. På så sätt ökar förmågan att identifiera och driva på i de frågor som är centrala för myndighetens digitaliseringsuppdrag och där fortsatt utveckling är önskvärd.

Ett fortsatt prioriterat område är tex det myndighetsgemensamma digitala kundmötet för personer som vill Flytta till Sverige för att arbeta och de byggblock som är kritiska för den tjänsten.

3.12 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket har deltagit i eSam sedan 2016. Det är naturligt för Naturvårdsverket att delta i arbetet inom eSam som är ett av flera nationella samverkansinitiativ kring digitalisering och andra relaterade frågor. I genomförandet inom området Smartare miljöinformation skapar detta synergier som bidrar till större miljönytta. Som medlem har Naturvårdsverket fått större möjlighet till gemensam tolkning av författningar och att den gemensamma kompetensen har ökat genom den samverkansplattform som eSam erbjuder.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Naturvårdsverket har

- deltagit i utveckling genom olika workshops och möten med kansliet
- deltagit i innovationsforum
- deltagit i utvecklingsforum samt beredningsgrupp
- deltagit i eSams öppna forum, vilket bidragit till kompetensutveckling, nätverksbyggande och kalibrering

Medverkan i olika grupper inom eSams organisation

Naturvårdsverket har utsett representanter och deltagit i eSams olika forum:

- styrgruppen
- utvecklingsforum
- beredningsgrupp/utskott till utvecklingsforum
- samordningsgruppen
- innovationsgruppen
- rättslig referensgrupp
- referensgrupp för arkitekturfrågor
- informationssäkerhetsgrupp
- nätverk för kommunikationschefer

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Naturvårdsverket är en förhållandevis liten organisation där de som deltar i eSams arbete har nyckelroller i den interna organisationen. På det viset är det lätt att sprida information och att tillse att överenskommelser inom eSam får följdverkningar i verksamheten. Dock har vi sett behov av att särskilt fokusera digitaliseringsfrågor på två sätt; dels internt, dels i korta synk möten mellan de som deltar i eSams forum och de som har nyckelroller i de forum vi inom ramen för Smartare miljöinformation. Under året har eSams kansli tillsammans med Naturvårdsverkets ledningsgrupp genomfört en workshop. Myndigheten har även utökat sitt engagemang genom ett aktivt/drivande arbete i utvecklingsforum. Det interna nätverkande har fortsatt utvecklats inom myndigheten. Detta arbete kommer att fortsätta med under kommande period.

3.13 Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten har en lång erfarenhet av samverkan med både privata och offentliga aktörer, t.ex. genom MinPension och Fullmaktskollen samt ett nära samarbete med Försäkringskassan.

Genom medlemskapet i eSam blir vi hela tiden bättre på att tillvarata samverkansmöjligheterna och därmed skapa en effektivare digitalisering. Allt fler medarbetare blir medvetna om den potentialen som finns i samverkan och den ökade kunskapen internt leder till fler och bättre samarbeten inom olika områden.

Internt arbete kring eSam

Pensionsmyndigheten har valt att skapa en struktur kring eSam och samverkan genom en intern arbetsgrupp och styrgrupp. I arbetsgruppen finns de personer som deltar i olika referens- och expertgrupper eller på andra sätt jobbar med eSam eller samverkan. I styrgruppen finns generaldirektör och chefer som deltar i diskussioner och förbereder de frågor som ska beslutas inom eSam eller på andra sätt är betydelsefulla för myndigheten.

eSamarbete

Pensionsmyndigheten bidrar till eSam genom att fungera som värdmyndighet för kansliet. Vi är också med och bemannar flera expertgrupper, vilket gör att vi bidrar med vår kunskap och erfarenhet men också får möjlighet att ta del av all den information och de diskussioner som förs i grupperna.

Pensionsmyndigheten deltar i referensgruppen kring arkitektur och har också genomfört den självskattning som gruppen har tagit fram inom ramen för Svenskt ramverk för digital samverkan. Detta arbete gör att vi analyserar vår egen digitala utveckling och därmed blir uppmärksamma på de områden som behöver utvecklas.

Pensionsmyndigheten är också med i referensgruppen och expertgruppen för säkerhet samt har deltagit i eSams utvecklingsforum.

På Pensionsmyndigheten har vi, som så många andra, arbetat mycket med molnfrågan under året som gått. Vi har också varit med i den arbetsgrupp kring moln som har startats under våren. Då många myndigheter står inför liknande utmaningar har det varit effektivt att analysera och utreda frågan gemensamt, för att undvika dubbelarbete samt få fram lösningar som kan återanvändas. Det finns också en stor kraft att vi är flera som står bakom de förslag som tas fram, då de vilar på bred kompetens och är väl förankrade hos medlemmarna.

Övriga digitala samverkansinitiativ

Pensionsmyndigheten har, utöver medlemskapet i eSam arbetat med andra digitala samverkansinitiativ t.ex.

- NextGen – som innebär att vi bygger nya förmånssystem och påbörjades för att möta de nya kraven från Pensionsöverenskommelsen.

- NBT (ny lösning bostadstillägg) som syftar till kunna skicka förfrågningar till banker via säker e-post, vilket gör att vi kan handlägga bostadstillägg snabbare. Samarbete har skett med banker samt Regeringskansliet.
- Samverkan med minPension har resulterat i en ny digital tjänst - uttagsplaneraren som ska fungera som ett stöd för personer som närmar sig pensionsåldern
- Samverkan med Finansinspektionen och Konsumentverket som har som syfte att stärka pensionssparares och pensionärs ställning som konsumenter på finansmarknaden
- Fullmaktskollen som är ett långsiktigt samarbete med försäkringsbranschen och syftar till att ge privatpersoner en bättre överblick över de fullmakter de utfärdat och få information om hur länge de är giltiga.
- Pensionsmyndigheten har också anordnat en innovationsvecka med syfte att använda vår innovativa förmåga för att skapa kund- och verksamhetsnytta.

Internationellt samarbete

Pensionsmyndigheten deltar i ett omfattande internationellt samarbete för utbyte av kunskaper om och erfarenheter av pension och administration. Pensionsmyndigheten har också ett EU team som är en tvärfunktionell grupp med ansvar för arbetet med de internationella frågorna som rör samordningen av de sociala trygghetssystemen, genom EU-förordningarna och konventionerna.

Pensionsmyndigheten har bl.a. samverkat kring:

- den internationella socialförsäkringsorganisationen ISSA, där Pensionsmyndigheten medverkat i en teknisk kommitté - Pensionskommittén.
- Planeringen och genomförandet av ett International Training program on social protection som SIDA har initierat och finansierat.
- En europeisk "minPension" där Pensionsmyndigheten deltar i ett europeiskt konsortium och projekt med syftet att hjälpa individer att bättre förstå och förutse sin totala europeiska pension.
- The Baltic Sea States Conference on social security tillsammans med bl.a. Försäkringskassan med syfte att öka samarbetet mellan östersjöländerna inom socialförsäkringsområdet. Temat på senaste konferensen var digital transformation.
- EESSI som ska etablera elektronisk kommunikation i gemensamma ärenden mellan institutioner i medlemsländerna.
- Elektronisk informationsöverföring vid dödsfall.

3.14 Polismyndigheten

Polismyndigheten deltar med viss representation i eSam:s olika grupper och forum. Arbetet är fokuserat på sådant som är relevant för att Polismyndigheten ska fullfölja sina uppdrag och mål såsom de uttryckts av statsmakterna.

Under 2019 har Polismyndigheten tagit del av det material som eSam distribuerat till sina medlemmar och i den mån det varit relevant för Polismyndighetens förmåga att fullfölja sina uppdrag och mål så har materialet tillämpats.

3.15 Riksarkivet

Syftet med Riksarkivets deltagande i eSam är att bidra med kompetens till gemensamma initiativ med fokus på informations- och arkivhantering men också att samla erfarenheter från andra medlemmar. Eftersom vårt huvuduppdrag är att säkerställa samhällets behov av en långsiktig informationsförsörjning är det strategiskt viktigt att vi deltar i diskussioner kring offentlig informationshantering, så att information som skapas idag kan säkras för framtiden. Vår roll är att uppmärksamma vikten av proaktiv informationshantering och ett systematiskt arbete med värdering och strukturering av information som förutsättning även för informationssäkerhetsarbete och för arbete med grunddata och öppna data.

Medlemskapet i eSam ger Riksarkivet nya möjligheter att diskutera frågor och påverka arbeten som rör informationshantering och digital förvaltning inom hela den offentliga sektorn. Riksarkivets samarbetspartners finns annars inom kultursektorn och bland arkiv, museer och bibliotek (ABM). eSam ser vi som ett viktigt forum och som komplement till andra samarbeten.

Under de två senaste åren har Riksarkivet lämnat in flera inspel till den pågående arkivutredningen. I flera av dessa inspel uppmärksammar vi vikten av helhetsperspektiv på informationsförsörjningen relaterat till det ekosystemtänkandet som finns inom eSams utvecklingsforum. Helhetssynen som vi eftersträvar inom eSam kräver kännedom om samhällsviktiga informationsresurser som skapas av myndigheter såväl som hos privata aktörer. De behöver identifieras, värderas, struktureras och hanteras enhetligt och säkert för att kunna bevaras med bibehållen autenticitet. En viktig förutsättning för tillförlitlighet och vidareutnyttjande av information.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Riksarkivet har under verksamhetsåret haft i uppdrag att utveckla och förvalta Förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS:er). Arbetet har bedrivits i samverkan

med olika myndigheter både inom och utanför eSam. FGS-frågorna har en viktig koppling till de pågående regeringsuppdragen rörande grunddata och informationsutbyte som Myndigheten för digital förvaltning, DIGG, ansvarar för. Riksarkivet deltar i uppdraget om att etablera förvaltningsgemen samt informationsutbyte och har ansvar för byggnadsblocket metadatahantering. Riksarkivet väntar på besked från regeringen om förutsättningar för vårt fortsatta arbete med FGS-er (formellt uppdrag och finansiering).

Som ett led i det beslutade ramverket för digital samverkan har Riksarkivet i andra året i rad genomfört en självskattningsaktivitet i form av en intern workshop och med stöd av självskattningsverktyget. Resultatet kommer vi att använda för intern verksamhetsplanering och revidering av vår färdplan som beskriver de områden där förflyttning önskas.

Vi har granskat och bidragit med synpunkter till olika juridiska vägledningar. Lämnat också synpunkter till den kravkatalog som tas fram inom informationssäkerhetsarbetet.

Vi har deltagit på olika workshops med olika representanter och diskuterat bl.a. gemensamma förmågor, kundmöten, innovation och säkerhet.

Internt arbete kring eSam

Riksarkivarien är medlem i eSams styrgrupp och deltar vid styrgruppsmöten. Vi har en representant i samordningsgruppen, samt en representant i varje sakområdesgrupp (säkerhet, kommunikation resp. juridik). Vi har inte haft någon representant i sakområdesgruppen för arkitektur men har bevakat området och tagit emot information på annat sätt.

Representanten i arbetsgruppen samordnar Riksarkivets deltagande och ser till att Riksarkivet deltar i relevanta arbeten i den mån tillgängliga resurser finns. Under verksamhetsåret 2019-2020 har vi genomfört interna eSam-möten. Deltagarna är alla de som sitter i olika samordnings- och sakområdesgrupper (inklusive styrgruppen) inom eSam eller har funktioner inom myndigheten som har koppling till eSam-frågor (exempelvis it-utveckling, digitala användarmöten, främjande av informationshantering och juridik). Vi har en sida på vårt intranät och informerar om samarbetet och om konkreta händelser eller vägledningar. Vårt mål är att fler inom myndigheten ska delta på olika möten och workshopar och förstå vikten av att bidra med vårt perspektiv på informationsförsörjningen till de pågående arbetena.

Vi är inne i ett intensivt förändringsarbete som kommer bland annat att leda till effektiviseringar av våra arbetssätt genom ökad digitalisering. Vi inför nya faktureringsrutiner, möjliggör digitala beställningar till våra läsesalar, etablerar

platsberoende handläggning av förfrågningar ur våra arkiv i landet, utreder möjligheten för användning av AI, digitiserar arkivbestånd för ökad tillgänglighet och förbättrar våra digitala plattformar och söksystem som ett led i utvecklingen av våra digitala användarmöten och vår service till medborgarna.

Coronapandemin under våren 2020 har lett till att vi fick ställa om verksamheten och genomföra publika arrangemang digitalt, vilket har bidragit bl.a. till en översyn av våra plattformar för möten inte minst utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv. Vi har startat ett arbete som innebär att främja ökat bevarande av information såväl hos myndigheter som enskilda (privata) aktörer under pandemin.

3.16 Sida

Sida har inte som majoriteten av övriga medlemmar medborgarnära verksamhet, vilket innebär att Sida inte deltagit i något av de gemensamma utvecklingsinitiativen. Sida har dock stor nytta av kompetens och kontakter som medlemskapet ger.

Bevakningen av lagar/juridik och arbete på EU-nivå kompletterar på ett konstruktivt sätt då Sida inte har resurserna för denna bevakning på egen hand.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Vi har under året mestadels medverkat i arbete inom arkitekturdomänen; kring uppföljning och revidering av Ramverket för digital samverkan och MinaData-rapporten.

Internt arbete kring eSam

Sida har en färdig digitaliseringsstrategi som är beslutad av GD, Carin Jämtin. En första version av handlingsplan där olika digitala utvecklingsinitiativ finns med.

Tre program har startats för att skynda på utvecklingsförmågan hos Sida. Det ena är digitaliseringsprogrammet. Där ingår tre förändringsledare som har fokus på inspiration, kommunikation, kompetensutveckling och effektivisering inom digitalisering. Det andra programmet heter Sidalabbet och arbetar med innovation som även har en digital förändringsledare knuten till sig. Programmet fokuserar på att öka innovationsgraden inom både bistånd och förvaltning. Det tredje programmet är Förändrat arbetsätt som fokuserar på hur Sida kan arbeta på ett mer effektivt sätt där digitalisering kommer bli ett naturligt inslag. I detta program ingår två förändringsledare. I samtliga program ingår olika projekt som knyter an till programmets mål och programmen ska ha ett starkt samarbete för att uppnå synergieffekter.

Sida har gjort en kompetenssatsning på digitala verktyg samt utökat dessa och därmed ökat den digitala mognaden i organisationen.

Inom informationssäkerhet har Sida kontinuerligt ökat resurser för att säkerställa en säker informationshantering.

3.17 Skatteverket

Skatteverket deltar aktivt med representation inom eSams samtliga expert- och sakområdesgrupper och även inom de olika initiativ som initierats särskilt, tex Molntjänster. Skatteverket har också rollen som ordförande i utvecklingsforum, deltar i styr- och samordningsgrupp för Livshändelsen Flytta till och från Sverige, i beredningsgruppen till utvecklingsforums utskott samt i själva utskottet.

Vi vill vara med och bidra till den omställning som ett systemsynsätt innebär för den offentliga sektorn. Att både initiera, prioritera och utveckla gemensamma byggblock för gemensam nytta i fortsatt utvecklingsarbete. Det innebär också att aktivt bidra med kompetens i de olika utredningar och initiativ som initieras i samarbete med eSams medlemmar.

Deltagande i eSam bidrar till att skapa en gemensam plattform för offentlig sektor, ett forum för samverkan och utveckling tillsammans med andra myndigheter. Det bidrar också till att skapa naturliga kontaktvägar till andra myndigheter. Vi använder i utvecklingsarbetet kontinuerligt vägledningar och checklistor som eSam gemensamt tagit fram, och av de resultat och insikter som görs i det utredningsarbete som sker inom olika grupperingar och utvecklingsprojekt inom eSam.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Skatteverket deltar i ett antal myndighetsgemensamma pågående utvecklingsinitiativ Framtida verksamt, efterlevandeguiden, workinginsweden.se mfl. Vi deltar också, som en av fyra myndigheter i utvecklingsprojektet Flytta/arbetskraftsinvandring som är den första delen av en myndighetsgemensam tjänst inom Livshändelsen Flytta till och från Sverige.

Skatteverket deltar i regeringsuppdragen som syftar till att etablera ett nationellt ramverk för grunddata samt i det uppdrag som ska leda till en gemensam digital infrastruktur för att förenkla och effektivisera informationsutbytet mellan myndigheter, regioner och kommuner. Skatteverket är ansvarigt för att utveckla och troligen senare förvalta byggblocken ”Mina ärenden” och ”Indexering”.

Skatteverket deltar också i EU-projektet TOOP (The once-only principle) och i EU-projektet DE4A (Digital Europe for all) som innebär att bidra till att skapa en arkitektur för informationsutbyte som ska stödja införandet av Single digital gateway (SDG). Skatteverket deltar med piloter inom Doing business abroad (företagsregistrering för utländska företag) och Moving abroad (att flytta till ett annat medlemsland). Arbetet innebär även arbete med legala förutsättningar, semantik och att arbeta för principen att lämna uppgifter till myndigheter endast en gång (once-only). Skatteverket deltar också aktivt i arbetet med införandet av SDG (information/tjänster) tillsammans med DIGG och i samverkan med andra berörda myndigheter.

Skatteverket bidrar också till projektet om säker digital kommunikation (SDK), där vi är en av aktörerna i arbetet med att skapa förutsättningar för ett enklare och säkrare informationsutbyte mellan myndigheter. Vi deltar även i arbete med SBR, standardiserad företagsrapportering, som ska ge myndigheter och företag en kostnadseffektiv, säker och anpassningsbar metod för utbyte av företagsinformation mellan organisationer i en sammanhängande rapporteringskedja, som bygger på öppna standarder.

Samverkan sker även med privata aktörer som programvaruföretag inom ramen för det vi kallar digitaliserade informationskedjor. Syftet är att åstadkomma bättre samfunktion mellan våra system och företagens affärssystem, vilket kräver att vi öppnar upp mot privata aktörer i samverkan vilket förhoppningsvis innebär en större samlad innovationskraft än om vi skulle hålla oss kvar inom myndighetssfären.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Varannan vecka sker avstämningsmöten mellan Skatteverkets representanter i eSams expert- och sakområdesgrupper. Där ingår även deltagare inom andra myndighetsgemensamma utvecklingsinitiativ. Inom utvecklingsprojektet Flytta-arbetskraftsinvandring sker även särskilda avstämningsmöten.

Vi har ett samarbetsrum på intranätet, som uppdateras just nu, där allt material från eSam publiceras, nyhetsbrev, agendor och minnesanteckningar. Alla anställda på Skatteverket har läsbehörighet till samarbetsrummet. I syfte att synliggöra det arbetet som sker inom eSam har vi uppdaterat information på Intranätet om Skatteverkets deltagande i olika initiativ samt med kontaktpersoner. Där finns mer arbete att göra. Vi kommer också att planera en eSam dag som kommer att rikta sig till hela Skatteverket som kommer genomföras i slutet av året.

3.18 Skolverket

Skolverket har under året fortsatt arbetet med att integrera eSam-arbetet i myndighetens interna arbete på digitaliserings- och verksamhetsutvecklingsområdet. Medlemskapet ger värdefulla inblickar i andra myndigheters digitaliseringsarbete och samarbetet utgör en viktig arena för erfarenhetsutbyte. Representanter för Skolverket har under året medverkat i såväl samordningsgruppen och utvecklingsforum som samtliga sakområdesgrupper. Det pågående arbetet kring innovationsfrågor är av särskilt intresse, och myndigheten kommer fortsätta följa och på relevanta sätt medverka i detta. Skolverkets deltagande i konkreta initiativ har hittills varit begränsat, men myndigheten ser ett stort behov av utveckling i samverkan under de kommande åren, såväl generellt som specifikt inom eSam.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Skolverket har under året inte medverkat aktivt i något utvecklingsinitiativ inom ramen för eSam, men följer pågående och planerade initiativ med beröringspunkter med skolområdet, liksom initiativ som rör gemensam digital infrastruktur, och hoppas kunna bidra dit längre fram. Sedan tidigare har Skolverket omfattande samverkan med bland andra SKR kring skolväsendets digitalisering, och under året har myndigheten fått ett sektorsansvar på området, vilket kan komma att leda till fler utvecklingsinitiativ i samverkan. Med anledning av coronapandemin har Skolverket under våren 2020, genom initiativet Skola hemma, fått erfarenhet av att medverka i digital utveckling i samverkan under stark tidspress, och förhoppningen är att lärdomar därifrån ska kunna komma till bredare nytta framöver, såväl inom som utanför eSam.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Under 2018 slog Skolverket fast en strategi för myndighetens digitalisering, inklusive en utvecklingsplan för åren till och med 2022. I och med detta började digitaliseringsarbetet i allt högre grad bedrivas på ett samordnat och målmedvetet sätt, och Skolverkets förmåga att samverka strukturerat med andra myndigheter – och därmed såväl dra nytta av som bidra till eSam – har ökat. Ett tydligt exempel på det är införandet av ramverket för digital samverkan, där betydande synergier kunnat konstateras med ovan nämnda arbete, varför de två har kunnat integreras nästintill fullständigt, och när digitaliseringsstrategin och utvecklingsplanen nu genomgår sin första större översyn är ramverket en av de saker som vägleder arbetet. De juridiska vägledningarna och rättsliga ställningstaganden som tagits fram inom ramen för eSam har varit till hjälp i arbetet med att bättre integrera det juridiska perspektivet i den digitala verksamhetsutvecklingen och på ett påtagligt sätt minskat behovet av att göra motsvarande utredningsarbete på egen hand.

Skolverket har under året etablerat en intern eSam-grupp, där alla som medverkar i något av eSams forum eller på annat sätt deltar i eSam-relaterat arbete. Där görs regelbundna avstämningar och myndighetens deltagande i eSam samordnas. Detta förväntas framöver bidra till att Skolverket dels får ut mer av sitt eSam-medlemskap, dels får ökad förmåga att själva bidra till samarbetet.

Att Skolverket är medlemmar i eSam, och vad eSam är och gör, har blivit successivt mer välkänt inom organisationen sedan myndigheten blev medlem för drygt tre år sedan, och det blir allt vanligare att möjligheten till dialog och samarbete med andra eSam-medlemmar lyfts på ett naturligt sätt inom olika delar av digitaliseringsarbetet. Skolverket har under året flera gånger efterfrågat, och fått, stöd från eSam-medlemmar, men också själva bidragit med kunskap och erfarenhet till andra medlemmar. Medlemskapet bidrar därmed till en mer effektiv digitalisering inom såväl den egna myndigheten som statsförvaltningen i stort.

3.19 SKR – Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) deltar i eSam sedan organisationen startade 2015. Medlemskapet möjliggör medverkan i nationella samtal och initiativ kring grundläggande förutsättningar för digitalisering. De insikter som SKR får och de relationer byggs genom eSam som plattform är mycket värdefulla för SKR och sina medlemsorganisationer. SKR arbetar löpande med intressebevakning, utveckling samt stöd och service till kommuner och regioner inom de områden som utgör eSams kärnverksamhet.

SKR bidrar till det gemensamma arbetet genom aktivt deltagande i samordningsgrupp, utvecklingsforum, sakområdesgrupper samt styrgrupp. Under det gångna verksamhetsåret har SKR valt att kliva ur expertgrupperna med anledning av att vår roll och våra beslutsstrukturer inte är helt och hållet förenliga med det arbetssätt som eSam har i dessa grupper.

SKR har under året bl.a. varit bidragande i arbetet med Förmågekartan, Mina Data, molntjänster och de guider som tagits fram kopplat till bl.a. outsourcing. SKR är också aktivt bidragande som remissinstans för de vägledning som arbetas fram i eSams olika grupperingar.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

SKR medverkar på olika sätt inom initiativ kopplade direkt eller indirekt till Utvecklingsplanen. Här ingår exempelvis;

- Nationella läkemedelslistan (NLL). SKR och Inera bedriver det gemensamma arbetet tillsammans med E-hälsomyndigheten för att stötta regioner och kommuner inför att den nationella läkemedelslistan blir lag 2021.
- Flytta. SKR undersöker ihop med pilotkommunen Skellefteå vilka rekryteringsbehov de arbetar med och de utmaningar som finns för det lokala näringslivet.
- Språkdata-labbet. SKR medverkar i detta projekt (som drivs av AI Innovation of Sweden) för att föra fram kommuners och regioners behov som kan lösas mha NLP (Natural Language Processing) samt förmedla data från dessa om/där så är applicerbart.
- Säker Digital Kommunikation (SDK). SKR och Inera finansierar och driver tillsammans med kommuner och regioner och ett fåtal myndigheter projektet för att möjliggöra säkert utbyte av ostrukturerad information. SDK är en del av en nationell digital infrastruktur som berör många verksamhetsprocesser.
- Finansiell status. SKR deltar i projektet med kompetens inom områden så som behovsinventering, arkitektur, informatik och juridik samt erfarenhet från att bedriva samverkansprojekt till färdledande projektledare.
- Regeringsuppdrag kring Grunddata & Informationsutbyte. SKR ingår i referensgrupp, styrgrupp och samordningsgrupp inom dessa båda uppdrag som drivs av DIGG
- PSI & Öppna Data. SKR har ingått ett samarbete med Internetstiftelsen och DIGG som syftar till att främja användning av öppna data inom offentlig sektor. Arbetet handlar om att sprida kunskap och öka engagemang hos verksamhetsledare och beslutsfattare. SKR deltar också i ett antal projekt såsom DCAT-AP-SE och NSÖD. Angående PSI bidrar SKR med sin kompetens i den pågående Öppna data utredningen (tidigare PSI-utredningen).

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Inom SKR är många olika kompetenser delaktiga i det eSam-relaterade arbetet. För att hålla ihop arbetet hålls regelbundna avstämningar internt.

Under våren 2020 har SKR påbörjat en intern mätning mha Svenst ramverk för digital samverkan. Tanken är att bredda arbetet med detta under hösten 2020 inom SKR, för att därefter utvärdera på vilket sätt det kan och bör delas med kommuner och regioner.

Principerna i Ramverket finns representerade i SKRs strategi Utveckling i en digital tid (UIDT) som vi arbetar aktivt med tillsammans med våra medlemmar. Under verksamhetsåret har arbete bl.a. utförts för att ta fram KPIer och metoder för mätning av nationell progress kopplad till strategin. SKR har också bedrivit en förstudie för att

identifiera sätt på vilka denna bör appliceras hos kommuner och regioner så att dess effektmål med gemensamma krafter kan uppnås.

Arbete har även gjorts för att ta fram en ny process för att på ett mer effektivt sätt jobba med att riva rättsliga hinder för digital utveckling. Ett omfattande arbete har också utförts kring att få till en nationell kommunal arena för digital utveckling där vi samlat och för samtal med de personer som kommundirektörer gett mandat att föra kommunens talan inom området.

Under verksamhetsåret har SKR, inom ramen för ett pågående regeringsuppdrag, också bedrivit kompetensutvecklingsinsatser inom digitaliseringsområdet, med fokus på att skapa förbättrade förutsättningar för verksamhetsutveckling och samverkan hos de svenska kommunerna.

3.20 Statens Servicecenter

Statens servicecenter medverkar i eSams i syfte att bidra till ett arkitekturellt koncernperspektiv inom det offentliga med förhoppningar om att utveckling i samverkan skall realisera betydande nyttor över tid.

Medlemskapet ger goda förutsättningar till samverkan i utvecklingsfrågor med myndigheter som är centrala för Statens servicecenters uppdrag.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Inom ramen för sakområdesgrupperna i eSam bidrar vi i till arbetet främst inom sakområdena arkitektur och juridik.

På juridikområdet medverkar vi i expertgruppen och i arbetsgrupp för IT-avtal. Inom arkitektur medverkar vi främst inom området Arkitekturstyrning. Statens servicecenters samverkar också specifikt med Försäkringskassan kring it-drift.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Representationen i eSam är på myndigheten fördelad mellan IT-avdelning (eSam arbetsgrupp och referensgrupp arkitektur), Rättsavdelning (Referensgrupp juridik och arbetsgrupper för juridiska frågor) samt Division medborgarservice (Utvecklingsforum). Samordning av frågor för GD avseende deltagandet i eSams styrgrupp sker via staben.

eSams vägledningar nyttjas inom myndigheten främst vid strategiskt utvecklingsarbete och upphandling.

3.21 Statistiska centralbyrån

SCB blev medlem i eSam först i slutet av 2019 och har sedan dess bemannat och börjat delta i olika arbetsgrupper för att kunna dra full nytta av möjligheter till samverkan, bilda nätverk samt hämta inspiration från andra myndigheters idéer och initiativ. SCB har bl.a. haft nytta av ramverket för digital samverkan genom att göra en första självskattning. SCB har även deltagit i arbetet med att ta fram eSam:s förmågekarta samt deltagit på workshop kring innovation och kring utmaningar avseende användning av molntjänster.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

SCB har under en längre tid deltagit i samarbetet kopplat till den sammansatta bas-tjänsten för grundläggande uppgifter om företag (SSBTGU). Tjänsten tillhandahålls av Bolagsverket (huvudansvarig), Skatteverket och SCB som alla tre i dagsläget är leverantörer av grunduppgifter som konsumeras i tjänsten. SCB ser att det är viktigt att underlätta för företag att hämta sina grunduppgifter för förifyllnad i olika e-tjänster (vilka är anslutna till SSBTGU). I takt med att uppgifterna används så kommer kvaliteten i uppgifterna att på sikt öka. SCB deltar även i myndighetssamarbetet Starta och driva företag.

SCB är sedan 2016 en samarbetspartner bland flera i Bolagsverkets regeringsuppdrag som syftar till att möjliggöra digital inlämning av årsredovisningar (DIÅR). I detta samarbete ingår att etablera konceptet Standard Business Reporting (SBR), dvs. standardiserad företagsrapportering, i Sverige. SCB har inom ramen för detta publicerat en första version av en taxonomi för företagsekonomisk statistikrapportering som i maj 2020 lagts ut för publik granskning.

SCB deltar sedan 2018 i det nordiska samarbetsprojektet Nordic Smart Government (NSG) tillsammans med Bolagsverket och Skatteverket. Ett samarbete har i detta sammanhang påbörjats med Nätverket för elektroniska affärer (NEA) för att förenkla rapportering till myndigheter.

SCB har påbörjat ett engagemang i projektet ”förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte” med särskilt fokus på områdena Mina ombud, API-hantering samt metadata.

SCB har lämnat remissvar på eSams vägledningar Outsourcing och IT-avtal samt mallen för Avtalsvillkor för IT-konsulttjänster.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

SCB har i sin strategi som beslutades i oktober 2019 fem övergripande mål, varav ett gäller smart datafångst och datahantering. Som statistikmyndighet är SCB helt beroende av en god datatillgång och detta är ett område där vi jobbat aktivt med digitalisering, vilket exemplifieras ovan. SCB baserar mycket av statistikproduktionen på administrativa register från andra myndigheter och behöver därmed vara kravställare tillsammans med andra statistikansvariga myndigheter när en nationell infrastruktur för grunddata och säkert informationsutbyte byggs upp.

Ett annat av de övergripande målen i strategin gäller användbar statistik och data, där ingår SCB:s kraftsamling på mer öppna data som bl.a. resulterat i att SCB i maj 2020 har 4 400 datamängder på öppnadata.se. Detta avser statistik i SCB:s statistikdatabas som nu syns även på öppnadata.se, statistikdatabasen har länge varit öppna data och går att utnyttja med hjälp av API. Till det kan läggas öppna geodata som kan användas för att spegla lokala förhållanden och nya tabeller i statistikdatabasen på DeSO (demografiska statistikområden), något som SCB tidigare haft som avgiftsbelagd tjänst.

SCB har tillsammans med övriga statistikansvariga myndigheter tagit fram en målbild för den officiella statistiken som beslutades i oktober 2019. Arbete pågår nu både med aktiviteter kopplat till datafångst och till öppna data. Detta uppmärksammas bl.a. i DIGG:s regeringsuppdrag, ”Delrapport öppna data, öppen och datadriven innovation samt AI”, där det i handlingsplanen finns förslag om en nationell kraftsamling för öppna statistikdata.

3.22 Tillväxtverket

Tillväxtverket arbetar för att öka konkurrenskraften i Sveriges företag. Bland annat genom att göra det enklare att starta och driva företag, och att öka graden av digitalisering i företagen. För att möta företagens behov av samordnade myndighetskontakter krävs hög grad av samverkan, gemensamma insatser och målsättningar, och eSam är en viktig plattform för Tillväxtverket i det arbetet. Framst för att det är en utmärkt arena för samverkan med möjlighet att dela kunskap och idéer, provtrycka lösningar och att skapa förutsättningar för gemensamma utvecklingsinitiativ. eSam och arbetet med digital förvaltning är viktiga delar i Tillväxtverkets digitaliseringsstrategi.

Tillväxtverket har deltagit löpande i eSams arbete i styrgrupp, samordningsgruppen, utvecklingsforum och de olika arbetsgrupperna samt i referensgruppen för juridik, arkitektur och kommunikation.

Inom informationssäkerhetsområdet har Tillväxtverket deltagit i expertgruppen för säkerhet och där deltagit i och drivit olika initiativ som expertgruppen arbetat med, bland annat utkontraktering och molntjänster, kravkataloger, informationsklassning, säkerhet och s.k. ekosystem mm. För Tillväxtverket har arbetet i expertgruppen inneburit ett viktigt erfarenhetsutbyte och att vi kunnat återanvända metoder och arbets sätt på ett sätt som förbättrat det egna säkerhetsarbetet.

Inom sakområdesgruppen för arkitektur har flera värdefulla kompetensspridningsaktiviteter genomförts vilka många gånger har lett till värdefulla samverkansinsatser. Särskilt fokus har legat på att precisera de olika rekommendationerna i svenskt ramverk för digital samverkan där Tillväxtverket har ansvarat för följande rekommendationer:

- 29 Minska uppgiftslämnarbördan
- 31 Hämta information vid källan

I övrigt har Tillväxtverket deltagit i grupperingen arkitekturstyrning vilken är en av de frivilliga grupperna som startades under initiativet ”Former för arkitekturarbete”.

Inom sakområdesgruppen för Juridik har vi förutom deltagande i möten och seminarier lämnat synpunkter på två vägledningar samt två internremisser (eSams Allmänna villkor för IT-konsulttjänster och PM uttalanden om outsourcing). Därutöver har vi lämnat information till eSam om hur Tillväxtverket berörs av SDG-förordningen och våra kontakter med SDG-utredningen.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Tillväxtverket är även en av de drivande aktörerna i arbetet med livshändelsen Starta och driva företag, främst genom myndighetssamarbetet Starta och driva företag där utvecklingen av företagarsajten verksamt.se ingår.

Livshändelsen Starta och driva företag är ett av de prioriterade utvecklingsinitiativen i eSams utvecklingsplan. Under verksamhetsåret har Tillväxtverket deltagit med representant i Utvecklingsforums utskott som syftar till att stödja och följa upp de pågående utvecklingsinitiativen. Tillväxtverket har även deltagit med representant i utskottets beredningsgrupp för att leverera underlag till Utvecklingsforum samt för att kommunicera status och gemensamma förmågor från pågående utvecklingsinitiativ. Samordning sker med de övriga utvecklingsinitiativen, bl.a. Flytta till Sverige då livshändelseprojekten för företag och privatpersoner har i stort sett samma behov av gemensamma infrastrukturella komponenter och förutsättningar. Utvecklingsinitiativet Starta och driva tar utgångspunkt i målbilden och strategin för enklare digitala myndighetskontakter för företag (Värde modellen) som har tagits fram i samverkan med

främst Bolagsverket och Skatteverket. Värde modellen ger förutsättningar för en snabbare och mer innovativ utveckling, en ökad flexibilitet samt ökade möjligheter för privata aktörer att bidra.

Tillväxtverket är även en av utvecklingsmyndigheterna inom regeringens satsning på Digitalt först och en viktig del i det arbetet är att i samverkan med SKR och Bolagsverket genom samverkansprogrammet ”Serverat” driva på digital infrastruktur och samordningen mellan stat och kommun för att göra det enklare att starta och driva företag i branscher med omfattande uppgiftslämnande och många myndighetskontakter.

Tillväxtverket har även deltagit i och stått för ordförandeskapet i eSams expertgrupp för säkerhet. Viktiga frågor som tagits upp i gruppen är bland annat harmonisering av informationssäkerhetsåtgärder, utkontraktering och molntjänster, organisering av informationssäkerheten, säkerhetskultur mm. Tillväxtverket har också internt strävat efter att återanvända goda erfarenheter och utnyttja samverkansfördelar i säkerhetsarbetet.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Information, vägledning och annat stöd från eSam sprids löpande till berörda inom Tillväxtverket och delas bland annat på en gemensam arbetsyta. Vi stämmer av pågående utvecklingsinitiativ med arbetet som pågår inom eSam för att säkra att vi går åt samma håll och tar vara på synergier där det är möjligt. eSams vägledning och kompetensstöd förbättrar förutsättningarna för att öka utvecklingstakten, hitta nya smarta lösningar och att spänna bågen ytterligare för att flytta fram Sveriges position som ett av de världsledande länderna för enkla digitala myndighetskontakter.

3.23 Trafikverket

Medlemskapet i eSam ger Trafikverket en bra plattform för att dela erfarenheter, återanvända lösningar och att gemensamt driva på utvecklingen inom digitaliseringsområdet med kundens fokus. eSam fungerar som stöd för oss och stärker vår digitala transformation och hjälper oss att navigera i samma riktning och initiera gemensamma samarbeten med andra myndigheter. Arbetet har inneburit erfarenhetsöverföring inom flera områden. Exempelvis i arbetet med förmågor och olika kommunikationsfrågor såsom t.ex. kanalutveckling och tillgänglighetsfrågor, vilket bidragit till bredare kunskap och insikten om att vi är flera som hanterar samma problem och utmaningar.

Trafikverket har deltagit i eSams olika forum:

- Styrgruppen
- Utvecklingsforum

- Samordningsgruppen
- Sakområdesgruppen säkerhet
- Sakområdesgruppen juridik
- Sakområdesgruppen arkitektur
- Sakområdesgrupp kommunikation
- Expertgrupp för säkerhet

Vårt deltagande har hjälpt oss att etablera kontakter med andra myndigheter och på så sätt kunnat ta del av och delat med oss av gemensamma erfarenheter även i generella frågor som inte förnärvarande legat på eSams agenda.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Ta körkort (Pågående) En gemensam workshop med representanter från Transportstyrelsen, Trafikverket och CSN har utförts för att påbörja det förutsättningskapande arbetet med att ta fram en gemensam målbild och aktiviteter. Nästa steg i samarbetet är att ta fram en avsiktsförklaring mellan Transportstyrelsen och Trafikverket för ett fortsatt arbete med en digital ledstång för att leda blivande förare i utbildningsprocessen till att ta körkort.

Trafikverket har förutom att delta i de olika grupperingarna varit involverade och pådrivande i eSams arbeten med:

- Molnfrågor – Trafikverket har deltagit i arbetsgrupp Moln och aktivt deltagit i flera undergrupperingar med representation från flera områden såsom IT, Upphandling och Verksamhetsstyrning. Förväntningarna är att resultatet i detta arbete ska ge Trafikverket en vägledning i hur vi väljer och upphandlar och avtal om externa tjänster. Molnfrågan har också samordnats och koordinerats inom Trafikverket för att förbereda organisationen på mediarelaterade frågor. Både sakkunniga och pressavdelningen har varit involverade och talespersoner har förberetts.
- eSams förmågekartan – Trafikverket har via sakområdesgruppen och den centrala arbetsgruppen för arkitektur varit delaktig i arbetet med framtagning av förmågekartan samt att Trafikverket med bred förankring deltagit i de workshoppar som bedrivits i arbetet med att ta fram förmågekartan.
- Mina data – Trafikverket har via sakområdesgruppen och den centrala arbetsgruppen för arkitektur varit med i utredningsarbetet och bidragit till framtagen rapport.
- Uppdatering av Svenskt ramverk för digital samverkan

- Spårning vid annonsering, ett samarbete med Polisen avseende möjligheten att spåra besökare för att bättre kunna målgruppsanpassa digitala annonser.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Digitaliseringen av transportsystemet är en viktig fråga för Trafikverket där andra aktörer än den offentliga verksamheten även driver digitaliseringen. Trafikverket har som mål att harmonisera digitaliseringen av det offentligas bidrag till digitaliseringen av transportsystemet där hanteringen av grunddata och datautbyte är viktiga frågor. I detta arbete ser vi eSam som en viktig part för frågor runt säkerhet och juridik. Trafikverket medverkar också i regeringsuppdraget om grunddata och grunddatadomän för att stärka datautbyte inom området transport, Lantmäteriets uppdrag om utökad PSI och särskilt värdefulla datamängder liksom flera andra nationella och internationella utredningar som påverkar datautbyte och hantering av information i Trafikverket och inom transportsystemet.

Arbetet med att implementera Svenskt ramverket för digital samverkan har skett inklusive den årliga uppföljningen av Trafikverkets digitala mognad enligt ramverket. Detta arbete har samlat flera av de frågor som bedrivits inom Trafikverket i en större kontext och är ett viktigt verktyg för Trafikverkets digitala transformation.

Representanten i samordningsgruppen samordnar Trafikverkets deltagande i eSam, håller ihop beredning inför styrgruppsmöten med GD och utvecklingsforum samt säkerställer att vi deltar i relevanta arbeten och uppdrag initierade av eSam. Trafikverket har information om eSam på intranätet och informerar löpande om samarbetet och planerar kommunikationsaktiviteter i dialog med representanten från sakområde kommunikation.

3.24 Transportstyrelsen

Transportstyrelsen bidrar i eSams gemensamma arbete med representanter i styrgrupp, samordningsgrupp, utvecklingsforum, sakområdesgrupper kring arkitektur, juridik samt säkerhet. Transportstyrelsen har även deltagit med representant i arbetsgrupp moln.

Medlemskapet i eSam ger oss möjlighet att lättare hitta samverkansformer och starta gemensamma initiativ samt möjlighet att diskutera och ta del av andra myndigheters erfarenheter och expertis på området. Värdet är även att vi får ett helhetsperspektiv utifrån våra medborgare och företagare behov där nyttan i många fall uppstår i offentlig sektor som helhet.

Arkitektur

Transportstyrelsen har en representant i sakområdesgruppen för arkitektur samt deltagit i flertalet workshops inom eSam:

- deltagit i utvecklingen av förmågekarta
- deltagit i arbetet med revideringar av Svenska Ramverk för Digital samverkan
- deltagit i arbetet kring specificering av rekommendationer i Svenska Ramverk för samverkan
- deltagit i beredning av rapporten för Mina Data
- deltagit i workshop inom arkitektur gällande
 - Svenskt ramverk för digital samverkan
 - eSams förmågekarta
 - samverkansområden inom arkitektur
 - arbetet finansiell status

Juridik

Transportstyrelsen har en representant i sakområdesgruppen för juridik. Under eSams paraply finns även nätverket för EU:s dataskyddsförordning. Inom det nätverket har det bildats dels olika arbetsutskott, dels ett mindre informellt nätverk med deltagaren som vill ta upp och få draghjälp av varandra i praktiska frågor kring införandet av dataskyddsförordningen i verksamheten. Transportstyrelsen har haft en representant som deltagit i nätverket. Har deltagit i workshop om förmågekartan inom områdena Juridik och säkerhet. Fyra jurister från Transportstyrelsen har även deltagit i e-seminariet i oktober 2019, där vägledningarna Digitalisera rätt och Outsourcing togs upp.

Säkerhet

Vi har deltagit som representant i sakområdesgruppen och förankrar säkerhetsrelaterade rekommendationer i ramverket för digital samverkan till våra avdelningar genom vårt interna informationssäkerhetsnätverk som träffas varje månad. Vid dessa möten ges också uppdatering av eSams övriga arbeten som pågår.

Vi har deltagit i workshop för att identifiera förmågor som eSam behöver inom områdena Juridik samt Säkerhet för att genomföra uppdraget. Utöver det har vi också gjort rekommendationer om förbättringar av rekommendationer i det Svenska ramverket för digital samverkan, vilka har accepterats och nu återfinns i senaste upplagan.

Tillsammans med eSams expertgrupp inom säkerhet har Transportstyrelsen hjälpt till med att skriva ett utkast till promemoria för hur kryptering skulle kunna utnyttjas som säkerhetshöjande åtgärd gällande molntjänster. Vårt medlemskap i sakområdesgruppen i eSam innebär att vi tillsammans kan lösa ut frågeställningar inom säkerhetsområdet och lära av varandra.

Arbetsgrupp moln

Transportstyrelsen är delaktig i arbetet som syftar till att möjliggöra offentlig sektors användande av molntjänster. Utifrån sju identifierade arbetsområden, leder vi området

teknik med stöd av flertalet andra myndigheter och är mycket involverade i övriga arbetsområden. Arbetet har möjliggjort en otrolig nära och intensiv samverkan med andra myndigheter och visar på den kraft och kunskap inom säkerhet som finns och utnyttjas för att kunna leverera inom alla arbetsområden.

eSams förmågekarta

Vi har varit involverade i arbetet med att ta fram eSams förmågekarta genom deltagande på workshops inom olika områden.

Utvecklingsforum

Transportstyrelsen har haft en representant i utvecklingsforum, där vi varit delaktiga i arbetet med en utvecklingsplan för kommande år och att följa upp pågående utvecklingsinitiativ.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

- Ta körkort (Pågående). En gemensam workshop med representanter från Transportstyrelsen, Trafikverket och CSN har utförts för att påbörja det förutsättningskapande arbetet med att ta fram en gemensam målbild och aktiviteter. Nästa steg i samarbetet är att ta fram en avsiktsförklaring mellan Transportstyrelsen och Trafikverket för ett fortsatt arbete med en digital ledstång för att leda blivande förare i utbildningsprocessen till att ta körkort.
- Finansiell status (Pågående). Transportstyrelsen medverkar i förstudien utifrån behovet av utbyte av finansiell information angående fordonsinnehav.
- Internt arbete med eSam och annan digitalisering
- Intern e-samgrupp (pågående). Vi har etablerat en intern arbetsgrupp för eSam inom myndigheten. Gruppen har bland annat identifierat aktiviteter för att kommunicera eSams arbete internt, införa Svenskt ramverk för digital samverkan, samt följa upp införandet av vägledningarna som eSam tillhandahåller. I skattningen av svenskt ramverk för digital samverkan har verksamhetsrepresentanter engagerats som bidragit till en ökad förståelse för digitalisering i samverkan och gjort eSams arbete mer känt på myndigheten.
- Digital agenda (pågående). Transportstyrelsen har en digitala agenda med principer för digitalisering. Med stöd av principerna och digitalisering som utpekade utvecklingsområde identifieras och planeras aktiviteter i verksamhetsplanen som bidrar till de nationella målen inom digitalisering.
- Kunddrivet arbetssätt (pågående). Transportstyrelsen har beslutat att arbeta kunddrivet. Ett arbetssätt som grundar sig bland annat på vägledningen för behovsdriven utveckling och principen sätt användaren i centrum. Arbeta pågår

med att införa arbetssättet inom områdena ledning och styrning, metoder, förhållningssätt, kompetens och förmåga.

- Verksamhetsarkitekturfunktion (pågående). Transportstyrelsen har påbörjat uppbyggnaden av en verksamhetsarkitekturfunktion som ger förutsättning för att möjliggöra digital samverkan i framtiden och en förutsättning för att enklare implementera grundprinciper från svenskt ramverk för digital samverkan som har stark koppling till arkitektur.
- Nätverk för verksamhetsutveckling (pågående). Ett nätverk har etablerats till medarbetare på Transportstyrelsen som arbetar med verksamhetsutveckling. Syftet är att informera, utbyta erfarenheter och diskutera pågående aktuella frågor som en del av kompetensutvecklingen. Exempel på områden som har tagits upp är digitala agendan, kunddrivet arbetssätt, svenskt ramverk för digital samverkan och e-index: uppföljning digitalisering – hur och varför?
- Kompetensprofil för verksamhetsutveckling (klar). En kompetensprofil som riktar sig till medarbetare som arbetar med verksamhetsutveckling på myndigheten har tagits fram. Den ska ge en grunderna för att arbeta med verksamhetsutveckling med kompetenselement som bland annat bidrar till att öka den digitala förmågan och förmåga att arbeta kunddrivet.

3.25 Tullverket

Tullverket bidrar i samordningsgruppen, sakområdesgrupperna för juridik, arkitektur och säkerhet samt kommunikationsgruppen. Medlemskapet ger Tullverket konkret stöd i digitaliseringsfrågor, ger information om pågående initiativ hos medlemmarna och ger viktiga kontaktytor för samverkan med andra medlemmar. Vi försöker också att hela tiden aktivt arbeta med eSams internremisser för att bidra till kvaliteten.

Medverkan i gemensamma utvecklingsinitiativ

Under verksamhetsåret har Tullverket bidragit med representanter i sakområdesgrupperna, samordningsgruppen och kommunikationsgruppen.

Tullverket deltar idag aktivt i arbetsgrupperna för Mina data, eSams förmågekartans samtliga områden samt Molntjänster.

Tullverket samverkar även med andra myndigheter, både nationellt och internationellt, särskilt i arbetet med att införa EU:s Tullkodex och RIF.

Internt arbete med eSam och annan digitalisering

Vi har personer i organisationen som är ansvariga inom eSams respektive sakområden. De arbetar aktivt inom sina respektive områden och kommunicerar och använder vid behov de produkter som framställs inom ramen för eSams arbete. Som exempel kan nämnas att rättsavdelningen, men även andra delar av verksamheten använder eSams produkter så gott som dagligen i det praktiska arbetet, och då främst rättsliga ställningstaganden och vägledningar.

Befintliga vägledningar och annat stödmaterial används också aktivt i projekt och uppdrag. De underlättar och vägleder därmed utvecklingsarbetet.

Nyhetsbrev och annan kommunikation från eSam delges via intranätet och en intern samarbetsplattform har satts upp för att underlätta samordningen inom det interna eSam-arbetet.

eSam är ett medlemsdrivet program för samverkan mellan myndigheter och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för att underlätta och påskynda digitaliseringen inom det offentliga. eSam bildades 2015 som en frivillig fortsättning på E-delegationen och bygger vidare på kunskaper och erfarenheter som byggts upp inom ramen för E-delegationen. En viktig uppgift för eSam är att ge ut vägledning som skapar förutsättningar för att öka den digitala samverkan inom offentlig förvaltning.

Vägledningarna finns tillgängliga på esamverka.se

I eSam ingår Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Boverket, Centrala Studiestödsnämnden, Domstolsverket, eHälsomyndigheten, Försäkringskassan, Jordbruksverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Lantmäteriet, Migrationsverket, Naturvårdsverket, Pensionsmyndigheten, Polisen, Riksarkivet, Sida, Skatteverket, Skolverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Statens servicecenter, Statens tjänstepensionsverk, Statistiska centralbyrån, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket och Universitets- och högskolerådet

